

ZAKON O ZAŠTITI PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

(Urednički pročišćeni tekst, „Narodne novine“, broj 79/07, 113/08, 43/09 i 22/14 - RUSRH)

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuju zarazne bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku kao i mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

Članak 2.

Epidemijom zarazne bolesti, prema ovome Zakonu, smatra se porast oboljenja od zarazne bolesti neuobičajen po broju slučajeva, vremenu, mjestu i zahvaćenom pučanstvu te neuobičajeno povećanje broja oboljenja s komplikacijama ili smrtnim ishodom, kao i pojava dvaju ili više međusobno povezanih oboljenja od zarazne bolesti, koja se nikada ili više godina nisu pojavljivala na jednom području te pojava većeg broja oboljenja čiji je uzročnik nepoznat, a prati ih febrilno stanje.

Zaraženim područjem, prema ovome Zakonu, smatra se područje na kojem postoji jedan izvor ili više izvora zaraze i na kojem postoje uvjeti za nastanak i širenje zaraze.

Ugroženim područjem, prema ovome Zakonu, smatra se područje na koje se može prenijeti zarazna bolest sa zaraženog područja i na kojem postoje uvjeti za širenje zaraze.

Ministar nadležan za zdravstvo (u daljnjem tekstu: ministar), na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, posebnom odlukom proglašava epidemiju zarazne bolesti ili opasnost od epidemije zarazne bolesti te određuje zaraženo, odnosno ugroženo područje.

II. ZARAZNE BOLESTI

Članak 3.

Listu zaraznih bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku donosi ministar.

Ako se pojavi opasnost od zarazne bolesti koja nije određena Listom zaraznih bolesti iz stavka 1. ovoga članka ovoga članka, a koja može ugroziti pučanstvo Republike Hrvatske, ministar može odrediti da se i na tu zaraznu bolest primjenjuju mjere određene ovim Zakonom kao i druge potrebne mjere.

U slučaju opasnosti od zarazne bolesti koja nije određena Listom zaraznih bolesti iz stavka 1. ovoga članka ovoga članka, a koja u većoj mjeri može ugroziti pučanstvo Republike Hrvatske, Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra može takvu bolest proglasiti zaraznom bolešću čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku, kao i odrediti odgovarajuće mjere, uvjete, način provođenja, izvršitelje te sredstva za provođenje. U slučaju proglašenja epidemije zarazne bolesti ili opasnosti od epidemije zarazne bolesti sukladno odredbi članka 2. stavka 4. ovoga Zakona ili ako je opasnost od epidemije ili pandemije zarazne bolesti proglasila Svjetska zdravstvena organizacija ili nadležno tijelo Europske unije Vlada Republike Hrvatske je ovlaštena na prijedlog ministra utvrditi bitan interes Republike Hrvatske za nabavu roba, usluga i radova u cilju sprečavanja i suzbijanja te zarazne bolesti.

III. PRAVA I OBVEZE REPUBLIKE HRVATSKE, ŽUPANIJA, GRADA ZAGREBA, GRADOVA, OPĆINA, PRAVNIH OSOBA KOJE OBAVLJAJU ZDRAVSTVENU DJELATNOST I PRIVATNIH ZDRAVSTVENIH RADNIKA U ZAŠTITI PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Članak 4.

Republika Hrvatska, županije, odnosno Grad Zagreb, općine i gradovi obvezni su osigurati provođenje mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti propisane ovim Zakonom te sredstva za njihovo provođenje kao i stručni nadzor nad provođenjem tih mjera. Pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici obvezni su provoditi mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti propisane ovim Zakonom.

Članak 5.

Godišnji program mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti donosi ministar na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Na temelju programa iz stavka 1. ovoga članka, godišnji program mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti za područje općine, grada, županije, odnosno Grada Zagreba, donosi općinski načelnik, gradonačelnik, župan, odnosno gradonačelnik Grada Zagreba, a na prijedlog nadležnog zavoda za javno zdravstvo.

Programi iz stavka 1. i 2. ovoga članka donose se najkasnije do 31. siječnja za tekuću godinu te se njima utvrđuju mjere, izvršitelji programa, sredstva, rokovi te način plaćanja i provedba programa.

Članak 6.

Zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti koje se mogu prenijeti sa životinja na ljude provode pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici, u suradnji s nadležnim tijelima utvrđenim propisima o veterinarskoj djelatnosti, a sastoje se od uzajamnog izvješćivanja o pojavi i kretanju tih bolesti te organiziranja i provedbe protuepidemijskih, higijenskih i drugih mjera za sprečavanje, odnosno suzbijanje određenih zaraznih bolesti.

Članak 7.

Svaka pravna i fizička osoba obvezna je postupati sukladno mjerama za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti određenim ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju njega.

Osobe oboljele od zaraznih bolesti imaju pravo i obvezu liječiti se i pridržavati propisanih mjera i uputa pravnih osoba koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatnih zdravstvenih radnika.

Osobe koje stalno ili povremeno izlučuju klice zarazne bolesti, obvezne su pridržavati se propisanih mjera i uputa koje je odredi nadležni doktor opće (obiteljske) medicine, odnosno doktor medicine specijalist epidemiologije.

Članak 8.

Svaka pravna i fizička osoba obvezna je omogućiti nadležnom sanitarnom inspektoru, kao i nadležnom doktoru opće (obiteljske) medicine, odnosno doktoru medicine, specijalistu epidemiologije nesmetano obavljanje nadzora te poduzimanje propisanih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

IV. MJERE ZA ZAŠTITU PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Članak 9.

Zaštita pučanstva od zaraznih bolesti ostvaruje se obveznim mjerama za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti koje mogu biti:

- A. opće mjere,
- B. posebne mjere,

- C. sigurnosne mjere,
- D. ostale mjere.

A. OPĆE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Članak 10.

Opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti provode se u objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, odnosno u građevinama, postrojenjima, prostorima, prostorijama, na uređajima i opremi osoba koje obavljaju gospodarske djelatnosti i u djelatnostima na području zdravstva, odgoja, obrazovanja, socijalne skrbi, ugostiteljstva, turizma, obrta i usluga, športa i rekreacije, objektima za javnu vodoopskrbu i uklanjanje otpadnih voda te deponijima za odlaganje komunalnog otpada, u djelatnosti javnog prometa, u i oko stambenih objekata, na javnim površinama i javnim objektima u gradovima i naseljima te drugim objektima od javnozdravstvene i komunalne važnosti.

Opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti su:

1. osiguravanje zdravstvene ispravnosti hrane, predmeta koji dolaze u dodir s hranom i predmeta opće uporabe te sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta proizvodnje i prometa istih,
2. osiguravanje zdravstvene ispravnosti vode za piće te sanitarna zaštita zona izvorišta i objekata, odnosno uređaja koji služe za javnu opskrbu vodom za piće,
3. osiguravanje zdravstvene ispravnosti kupališnih, bazenskih voda, voda fontana i drugih voda od javno zdravstvenog interesa,
4. osiguravanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta na površinama, u prostorijama ili objektima iz stavka 1. ovoga članka,
5. osiguravanje sanitarno-tehničkih i higijenskih uvjeta odvodnje otpadnih voda, balastnih voda te odlaganja otpadnih tvari,
6. osiguravanje provođenja dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao opće mjere na površinama, prostorima, prostorijama ili objektima iz stavka 1. ovoga članka.

Dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija kao opća mjera provodi se radi održavanja higijene te smanjenja, zaustavljanja rasta i razmnožavanja ili potpunog uklanjanja prisustva mikroorganizama, štetnih člankonožaca (Arthropoda) i štetnih glodavaca.

Dezinfekcija kao opća mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne ili kemijske mjere koje se poduzimaju s ciljem uništavanja, usporavanja rasta i razmnožavanja ili uklanjanja većine mikroorganizama na površinama, u prostorijama, objektima, uređajima, priboru te opremi iz stavka 1. ovoga članka.

Dezinfekcija kao opća mjera podrazumijeva i svakodnevnu i stalnu dezinfekciju pribora, predmeta, opreme, radnih površina i sanitarnih prostorija u svim objektima u kojima se priprema, proizvodi, čuva ili poslužuje hrana te u objektima koji podliježu sanitarnom nadzoru, a obvezni su je provoditi korisnici površina, prostorija ili objekata iz stavka 1. ovoga članka, kao kontinuirani svakodnevni proces u održavanju higijene osobnog ili poslovnog prostora.

Dezinfekcija kao opća mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne, biološke ili kemijske mjere koje se provode u cilju sprečavanja zadržavanja, razmnožavanja, smanjenja broja štetnih člankonožaca (Arthropoda) i održavanja njihovog broja ispod praga štetnosti, radi osiguranja kvalitetnih higijenskih i sanitarno – tehničkih uvjeta na površinama, u prostorima i objektima iz stavka 1. ovoga članka.

Deratizacija kao opća mjera podrazumijeva mehaničke, fizikalne, kemijske i druge fizikalno ili građevinsko-tehničke mjere kojima se stvaraju nepovoljni uvjeti za ulaženje, zadržavanje i razmnožavanje štetnih glodavaca, a koje se provode u cilju sprečavanja ulaženja, zadržavanja, razmnožavanja i smanjenja broja štetnih glodavaca na površinama, u prostorima i objektima iz stavka 1. ovoga članka.

Pravilnik o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima objekata iz stavka 1. ovoga članka, o sanitarno-tehničkim i higijenskim uvjetima bazena te o uvjetima zdravstvene ispravnosti kupališnih, bazenskih i balastnih voda, voda fontana i drugih voda od javnozdravstvenog interesa donosi ministar.

Članak 11.

Pravne i fizičke osobe koje su korisnici objekata pod sanitarnim nadzorom iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona obvezne su omogućiti provedbu dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije kao opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti.

Dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju kao opću mjeru, osim svakodnevne dezinfekcije iz članka 10. stavka 5. ovoga Zakona, provode pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i druge pravne osobe ako udovoljavaju propisanim uvjetima.

Pravilnik o uvjetima glede stručne spreme radnika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta pravnih osoba iz stavka 2. ovoga članka donosi ministar.

Nadzor nad provođenjem općih mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije u nadležnosti je sanitarnih inspektora.

B. POSEBNE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

Članak 12.

Posebne mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti su:

1. rano otkrivanje izvora zaraze i putova prenošenja zaraze,
 2. laboratorijsko ispitivanje uzročnika zarazne bolesti, odnosno epidemije zarazne bolesti,
 3. prijavljivanje,
 4. prijevoz, izolacija i liječenje oboljelih,
 5. provođenje preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije,
 6. zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim osobama,
 7. zdravstveni odgoj osoba,
 8. imunizacija, seroprofilaksa i kemoprofilaksa i
 9. informiranje zdravstvenih radnika i pučanstva.
1. Rano otkrivanje izvora zaraze i putova prenošenja zaraze

Članak 13.

Radi ranog otkrivanja izvora zaraze i putova prenošenja zaraze, obavlja se:

- 1) epidemiološko-terenski izvid,
- 2) epidemiološko ispitivanje, uključujući anketiranje:
 - a) pri pojavi pojedinačnog slučaja Brill-Zinsserove bolesti, bruceloze, enterokolitisa uzrokovanog E.coli 0157, tuberkuloze, hemoragijske groznice s bubrežnim sindromom, virusne žutice, bjesnoće, malarije, ospica, meningokokne bolesti, Q groznice, sindroma stečenog nedostatka imuniteta, nosilaštva HIV antitijela, trbušnog tifusa, paratifusa, pjegavca, povratne groznice, dječje paralize, akutne mlohove paralize, kongenitalne rubeolarne embriopatije, difterije, gonoreje, sifilisa, crnog prišta, lepre, tularemije, trihineloze, legionarske bolesti, lišmanijaze, ornitoze-psitakoze, botulizma, Creutzfeldt– Jakobove bolesti (CJ i vCJ), salmoneloze, dizenterije, SARS-a, i drugih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji,
 - b) pri pojavi ili opasnosti od pojave kolere, kuge i virusnih hemoragijskih groznica,
 - c) pri pojavi epidemije zaraznih bolesti.
- 3) zdravstveni pregledi osoba koje su preboljele trbušni tifus, virusnu žuticu tipa B i C, a po epidemiološkim indikacijama i po preboljeloj dizenteriji i salmonelozi,
- 4) zdravstveni pregled osoba za koje se sumnja da su oboljele ili da nose klice (kliconoše)

zaraznih bolesti iz točke 2. ovoga članka ili drugih zaraznih bolesti,

5) epidemiološko ispitivanje i zdravstveni pregled osoba koje su oboljele ili se sumnja da boluju od zaraznih bolesti nepoznatog uzročnika,

6) ispitivanje krvi davatelja te stanica, tkiva, organa za presađivanje i sjemene tekućine na prisutnost biljega zaraznih bolesti.

Radi ranog otkrivanja izvora zaraze i putova prenošenja zaraze poslove iz stavka 1. točke 1.-5. ovoga članka obavljaju nadležni zavodi za javno zdravstvo, koji moraju osigurati trajnu pripravnost doktora medicine, specijalista epidemiologije, kao i sredstva za materijalne rashode i naknadu za obavljanje pripravnosti. Poslove iz stavka 1. točke 6. ovoga članka obavljaju nadležne zdravstvene ustanove.

2. Laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti

Članak 14.

Laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti obavlja se kod pojave ili sumnje na pojavu sljedećih zaraznih bolesti: akutne mlohove paralize, bjesnoće, botulizma, Brill-Zinsserove bolesti, bruceloze, crnog prišta, Creutzfeldt-Jakobove bolesti (CJ i vCJ), dječje paralize, difterije, hemoragijske groznice s bubrežnim sindromom, gnojnog meningitisa, kongenitalne rubeolarne embriopatije, kapavca, kolere, krpeljnog meningoencefalitisa, kuge, legionarske bolesti, lepre, lišmanijaze, Lyme – borelioze, malarije, meningokokne bolesti, morbila, ortinoze-psitakoze, pjegavca, povratne groznice, rubeole, Q groznice, SARS-a, sepse, sifilisa, sindroma stečenog nedostatka imuniteta, trbušnog tifusa, trihineloze, tuberkuloze, tularemije, virusne žutice tipa B i C, virusnih hemoragijskih groznica i žute groznice.

Laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti obavlja se i u slučaju pojave ili opasnosti od pojave epidemije zarazne bolesti iz članka 3. stavka 1. ovoga Zakona.

Laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti obavlja se u mikrobiološkim laboratorijima pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju zdravstvenu djelatnost.

Laboratorijsko ispitivanje uzročnika epidemija zaraznih bolesti obavlja se u mikrobiološkim laboratorijima nadležnih zavoda za javno zdravstvo.

Potvrda laboratorijskih ispitivanja obavljenih u pravnim osobama koje obavljaju zdravstvenu djelatnost obavlja se u mikrobiološkim laboratorijima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo kod sljedećih zaraznih bolesti: akutne mlohove paralize, amebijaze, antraksa, bjesnoće, Brill-Zinsserove bolesti, bruceloze, difterije, dječje paralize, gripe, kongenitalne rubeolarne embriopatije, kolere, krpeljnog meningoencefalitisa, kuge, legionarske bolesti, lišmanijaze, malarije, meningokokne bolesti, ortinoze-psitakoze, ospica, pjegavca, povratne groznice, Q groznice, salmoneloze (osim *S. enteritidis* i *S. typhimurium*), SARS-a, trbušnog tifusa, tuberkuloze (ako je uzrokovana rezistentnim sojem), virusnih hemoragijskih groznica i žute groznice, te kod onih bolesti gdje je potvrda od posebnoga epidemiološkog interesa.

U slučaju HIV infekcije, provjera (verifikacija) obavlja se u Klinici za infektivne bolesti »Dr. Fran Mihaljević« Zagreb.

Dijagnostika rijetkih, teško uzgojivih i opasnih uzročnika zaraznih bolesti obavlja se u mikrobiološkim laboratorijima Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo, ministar rješenjem određuje mikrobiološke laboratorije pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju zdravstvenu djelatnost, a koje mogu obavljati laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti.

Rješenje iz stavka 8. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Članak 15.

Pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici koji obavljaju mikrobiološku djelatnost obvezni su voditi evidenciju o izvršenim laboratorijskim

ispitivanjima i dostavljati izvješće o uzročnicima zaraznih bolesti nadležnom zavodu za javno zdravstvo i Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo koji dostavljaju zbirno izvješće ministarstvu nadležnom za zdravstvo (u daljnjem tekstu: ministarstvo).

3. Prijavljivanje

Članak 16.

Obvezi prijavljivanja zaraznih bolesti podliježu:

- 1) svako oboljenje ili smrt od zarazne bolesti iz članka 3. stavka 1. i 3. ovoga Zakona,
- 2) svaka sumnja na oboljenje od Brill-Zinsserove bolesti, kolere, kuge, pjegavca, žute groznice ili virusnih hemoragijskih groznica i SARS-a,
- 3) svaka epidemija zarazne bolesti iz članka 3. stavka 1. i 3. ovoga Zakona,
- 4) epidemije drugih zaraznih bolesti iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona,
- 5) svako izlučivanje klica trbušnog tifusa,
- 6) svako nošenje antigena virusne žutice tipa B i C i antitijela na virus sindroma stečenog nedostatka imuniteta i
- 7) svaki neuobičajeni događaj koji može ukazivati na zlouporabu biološkog agensa ili epidemiju nepoznatog uzroka.

Pravna osoba koja obavlja zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici, prema mjestu nastanka zarazne bolesti prijavu podnose nadležnom zavodu za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba i istodobno Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo.

Doktor medicine ili drugi zdravstveni radnik koji utvrdi oboljenje, sumnju na oboljenje ili smrt od zarazne bolesti iz stavka 1. ovoga članka, a nije u službi na radnom mjestu, obavezan je o tome bez odgode izvijestiti najbliži zavod za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba, a taj zavod Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Članak 17.

Prijavljivanje zaraznih bolesti obavlja se, u pravilu na temelju dijagnoze, a laboratorijska mikrobiološka potvrda bolesti prijavljuje se naknadno po primitku rezultata laboratorijskih ispitivanja.

Bolesti koje se ne prijavljuju na temelju dijagnoze već nakon laboratorijske potvrde su kongenitalna rubeolarna embriopatija, sifilis, sindrom stečenog nedostatka imuniteta (AIDS), nosilaštvo HBsAg, nosilaštvo HCV protutijela, nosilaštvo HIV protutijela i nosilaštvo S.tyhi.

Članak 18.

O svakom oboljenju od bjesnoće, bruceloze, crnog prišta, ehinokokoze, kuge, leptospiroze, lišmanijaze, Q groznice, trihineloze, tularemije, ornitoze-psitakoze i nove varijante Creutzfeldt – Jakobove bolesti (vCJ) te epidemije salmoneloze zavodi za javno zdravstvo obvezni su odmah izvijestiti tijelo nadležno sukladno propisima o veterinarskoj djelatnosti. O svakom utvrđenom oboljenju ili uginuću životinje od zarazne bolesti iz stavka 1. ovoga članka te BSE, tijelo nadležno sukladno propisima o veterinarskoj djelatnosti obvezno je izvijestiti nadležni zavod za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba i Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Članak 18.a

Obavijest o pojavi zarazne bolesti, epidemije ili druge opasnosti po zdravlje od međunarodnog značenja, koju prema Međunarodnim zdravstvenim propisima (International Health Regulations) Hrvatski zavod za javno zdravstvo upućuje u IHR sustav ranog uzbunjivanja Svjetske zdravstvene organizacije, istodobno će uputiti i u mrežu za rano obavješćivanje Europske unije.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo šalje podatke o zaraznim bolestima koje su uređene ovim Zakonom u sustave nadzora nad zaraznim bolestima Europske unije, a na način određen u dokumentima Europske komisije ili posebnim službenim zahtjevima.

Članak 19.

Provedbene propise o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti utvrđenih ovim Zakonom donosi ministar.

4. Prijevoz, izolacija i liječenje oboljelih

Članak 20.

Osobe za koje se utvrdi da boluju od Brill-Zinsserove bolesti, sifilisa u zaraznom stadiju, meningokokne bolesti, gube, kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, dječje paralize, difterije, pjegavca, povratne groznice, trbušnog tifusa, bruceloze, malarije, bjesnoće, tuberkuloze u zaraznom stadiju, SARS-a i crnog prišta te osobe za koje se sumnja da boluju od kolere, kuge ili virusnih hemoragijskih groznica, mogu se prevoziti samo odgovarajućim sanitetskim prijevoznim sredstvom i uz uvjete koji onemogućavaju širenje zaraze.

Članak 21.

Osobe za koje se utvrdi da su oboljele ili za koje se sumnja da boluju od zaraznih bolesti iz članka 20. ovoga Zakona, obvezno se izoliraju i liječe u zdravstvenim ustanovama koje imaju osigurane uvjete za izolaciju i liječenje oboljelih od zaraznih bolesti.

Osobe oboljele od drugih zaraznih bolesti, izoliraju se i liječe u stanu, ako za to postoje uvjeti prema procjeni doktora opće (obiteljske) medicine, odnosno u zdravstvenoj ustanovi.

Članak 22.

U slučaju epidemije određene zarazne bolesti u većem opsegu, izolacija i liječenje oboljelih može se obavljati i u drugim odgovarajućim objektima osposobljenim za tu svrhu.

Odluku o izolaciji i liječenju oboljelih osoba u objektima iz stavka 1. ovoga članka donosi ministar na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

5. Preventivna i obvezna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija

Članak 23.

Preventivna i obvezna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija provodi se radi:

- sprečavanja pojave zaraznih bolesti,
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u objektima iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona koji podliježu sanitarnom nadzoru,
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u prometnim sredstvima, brodovima i sl.,
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u skladištima hrane.

Preventivna i obvezna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija obavlja se radi sprečavanja pojave zaraznih bolesti sukladno utvrđenom programu iz članka 5. stavka 2. ovoga Zakona u objektima iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona.

Preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija kao posebna mjera provodi se radi:

- uklanjanja rizika od pojave i prijenosa zaraznih bolesti,
- uklanjanja šteta koje nastaju uništavanjem i onečišćenjem hrane te
- kontaminacije objekata iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona koje uzrokuju mikroorganizami, štetni člankonošci (Arthropoda) i štetni glodavci.

Obvezna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija kao posebna mjera provodi se radi:

- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u objektima iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona,
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u prometnim sredstvima, brodovima i sl. te
- suzbijanja širenja zaraznih bolesti u skladištima hrane.

Preventivna i obvezna preventivna dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija provodi se na temelju epidemioloških indikacija koje utvrđuje specijalist epidemiologije zavoda za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba, koji o tome obavješćuje nadležnoga sanitarnog inspektora ili na temelju obavljenog sanitarnog nadzora nadležnog sanitarnog inspektora. Provođenje obveznih preventivnih mjera dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije naređuje nadležni sanitarni inspektor.

Članak 24.

Preventivnu i obveznu preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju provode pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i druge pravne osobe koje je ministar ovlastio za provođenje tih mjera, a sukladno programu iz članka 5. ovoga Zakona.

Županije, odnosno Grad Zagreb, gradovi i općine obvezni su omogućiti provedbu preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na svome području sukladno programu mjera iz članka 5. stavka 1. ovoga Zakona.

Stručni nadzor nad provedbom preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije provodi nadležni zavod za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba.

Ako mjere preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije provodi zavod za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba, stručni nadzor nad provedbom tih mjera provodi Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Stručni nadzor iz stavka 2. i 3. ovoga članka financira se iz sredstava općina, gradova, županija, odnosno Grada Zagreba, korisnika objekta iz članka 10. stavka 1. ovoga Zakona ili drugih obveznika provedbe mjera sukladno programu iz članka 5. ovoga Zakona.

O provedenom stručnom nadzoru iz stavka 2. i 3. ovoga članka izrađuju se izvješća čiji sadržaj, obrazac i način izrade propisuje ministar.

Članak 25.

Pravilnik o uvjetima glede stručne spreme radnika, tehničke opremljenosti, prostorija i drugih uvjeta kojima moraju udovoljavati pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i druge pravne osobe za obavljanje poslova preventivne i obvezne preventivne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije donosi ministar.

6. Zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim osobama

Članak 26.

Zdravstveni nadzor provodi se nad osobama:

1. koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji ili prometu hrane ili opskrbi pučanstva pitkom vodom, a koji na svojim radnim mjestima dolaze u neposredan dodir s hranom, predmetima koji dolaze u neposredan dodir sa hranom, odnosno pitkom vodom,
2. koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji ili prometu sredstava za održavanje osobne higijene, njege ili uljepšavanja lica i tijela kao i one osobe koje rade na poslovima unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice,
3. koje obavljaju, odnosno sudjeluju u obavljanju poslova u osnovnim i srednjim školama i drugim ustanovama za djecu i mladež (jaslice, vrtići, đачki domovi, dječja odmarališta, ustanove socijalne skrbi i sl.),
4. privatnim zdravstvenim radnicima te osobama koje u pravnim osobama s registriranom zdravstvenom djelatnošću i ustanovama socijalne skrbi obavljaju preglede, liječenje, njegu i usluživanje bolesnika, kao i osobama koje rade u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova ili medicinskih proizvoda, odnosno na drugi način dolaze u neposredan dodir s lijekovima ili

medicinskim proizvodima,

5. koje se u pravnim osobama, odnosno kod fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost pružanjem higijenske njege pučanstvu (javna kupališta, »wellness« centri, kozmetički saloni, brijačnice, frizerski saloni, saloni za masažu, saloni za manikuru, pedikuru i sl.),

6. za koje se sumnja da su kliconoše betahemolitičkog streptokoka iz grupe A, koagulaza pozitivnog stafilokoka, odnosno stafilokoka koji izlučuje enterotoksin ili meningokoka,

7. koje izlučuju klice trbušnog tifusa,

8. koje u Republiku Hrvatsku dolaze iz država u kojima postoji bolest malarije, kolere, virusnih hemoragijskih groznica ili drugih bolesti određenim međunarodnim ugovorom kojeg je Republika Hrvatska stranka,

9. koje dolaze u Republiku Hrvatsku kao tražitelji azila, azilanti i osobe pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom,

10. strancima koji u Republiku Hrvatsku dolaze na školovanje, stručno usavršavanje ili privremeni rad kao i članovi njihovih obitelji koji zajedno s njima dolaze u Republiku Hrvatsku.

Članak 27.

Pod neposrednim dodirom s hranom podrazumijeva se postupak prilikom kojeg zaposlena osoba dolazi u dodir s hranom koja nije zapakirana ili je zapakirana, ali se radi potrebe potrošača pakovina djelomično ili u potpunosti skida sa hrane.

Članak 28.

Zdravstveni nadzor obuhvaća:

1. zdravstveni pregled prije stupanja u radni odnos osoba iz članka 26. ovoga Zakona,

2. povremene zdravstvene preglede tijekom radnog odnosa,

3. zdravstveni pregled poslije preboljenih zaraznih bolesti iz članka 3. ovoga Zakona,

4. zdravstveni pregled nakon ulaska u Republiku Hrvatsku i tijekom razdoblja inkubacije, ovisno o zaraznoj bolesti.

Povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za osobe koje obavljaju poslove u proizvodnji ili prometu hrane ili opskrbi pučanstva pitkom vodom iz članka 26. točke 1. ovoga Zakona, obavlja se na kliconoštvo svakih šest mjeseci, a ostali zdravstveni pregledi jedanput godišnje. Zdravstveni pregledi tih osoba obavljaju se i kada se zarazne bolesti pojave na radnom mjestu ili u njihovom kućanstvu te kada za to postoje epidemiološke indikacije, a na prijedlog nadležnog sanitarnog inspektora, doktora opće (obiteljske) medicine, odnosno doktora medicine specijalista epidemiologije. Povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za osobe iz članka 26. točke 2. – 6. ovoga Zakona obavlja se jedanput godišnje. Povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za osobe iz članka 26. točke 7. ovoga Zakona obavlja se dva puta godišnje.

Zdravstveni pregled osoba iz članka 26. točke 8., 9. i 10. ovoga Zakona obavlja se odmah pri ulasku u Republiku Hrvatsku, a nadzor traje tijekom razdoblja inkubacije određenog za pojedinu zaraznu bolest.

Zdravstveni pregledi iz stavka 1. točke 1. – 4. ovoga članka obavljaju se u zavodima za javno zdravstvo županija, odnosno Grada Zagreba i u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo.

Članak 29.

U proizvodnji i prometu hranom ili opskrbi pučanstva pitkom vodom ne smiju raditi osobe koje:

1. boluju od zaraznih ili parazitarne bolesti koje se mogu prenijeti hranom, odnosno vodom,

2. boluju od gnojnih bolesti kože,

3. boluju od bolesti koje izazivaju odbojnost kod potrošača,
4. izlučuju određene uzročnike zaraznih bolesti (kliconoše) koje se mogu prenijeti hranom ili vodom.

Članak 30.

U proizvodnji i prometu lijekovima i medicinskim proizvodima, sredstvima za održavanje osobne higijene, njege ili uljepšavanja lica i tijela uključujući obavljanje poslova unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice, ne smiju raditi osobe koje boluju ili su kliconoše zaraznih bolesti ili parazitarnih bolesti koje se mogu prenijeti sredstvima koje služe za obavljanje tih djelatnosti, niti osobe koje izlučuju uzročnike trbušnog tifusa, određene uzročnike trovanja hranom ili dizenterije.

Članak 31.

U školama i drugim ustanovama za djecu i mladež ne smiju raditi osobe koje boluju od aktivne tuberkuloze (tuberkuloze tijekom izlučivanja uzročnika), a u predškolskim ustanovama i osobe koje izlučuju uzročnike crijevnih zaraznih bolesti i ostalih zaraznih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji.

Članak 32.

Zdravstveni radnici kao i druge zaposlene osobe u pravnim osobama koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i ustanovama socijalne skrbi te privatni zdravstveni radnici ne smiju se baviti pregledima, liječenjem, njegom i usluživanjem bolesnika odnosno štićenika, ako boluju od aktivne tuberkuloze i ostalih zaraznih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji. Osobe koje boluju od aktivne tuberkuloze i ostalih zaraznih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji, ne smiju raditi u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova i medicinskih proizvoda.

Članak 33.

Radnici zaposleni u pravnim osobama te kod fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost pružanja usluga higijenske njege osoba kao i poslove unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice ne smiju obavljati te poslove ako boluju od aktivne tuberkuloze ili od gnojnih, odnosno parazitarnih bolesti kože i ostalih zaraznih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji.

Članak 34.

Osobe koje su preboljele trbušni tifus, bacilarnu dizenteriju ili salmonelozu i osobe za koje se sumnja da nose zarazne klice tih bolesti, obvezne su obavljati zdravstvene preglede dok se na temelju laboratorijskog nalaza ne utvrdi da nemaju zaraznih klica. Osobe za koje se utvrdi da su oboljele od kolere ili malarije ili su samo kliconoše uzročnika tih bolesti obvezno se podvrgavaju liječenju. Kliconoše uzročnika virusnih žutica tipa B i C, osobe koje izlučuju uzročnike trbušnog tifusa ili su nositelji uzročnika (virusa) sindroma stečenog nedostatka imuniteta, moraju biti upućeni u način ponašanja, kako bi se spriječio prijenos njihove zaraze.

Članak 35.

Troškove zdravstvenih pregleda osoba iz članka 26. točke 1.– 5. ovoga Zakona, snosi poslodavac. Troškovi zdravstvenih pregleda osoba iz članka 26. točke 6. i 7. ovoga Zakona, osiguravaju se sukladno propisima o obveznom zdravstvenom osiguranju, a troškovi pregleda osoba iz članka 26. točke 8., 9. i 10. ovoga Zakona osiguravaju se u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Članak 36.

Pravilnik o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba pod zdravstvenim nadzorom donosi ministar.

7. Zdravstveni odgoj osoba

Članak 37.

Osobe koje na svojim radnim mjestima u proizvodnji ili prometu hranom dolaze u dodir s hranom i predmetima koji dolaze u neposredan dodir s hranom te osobe koje rade na pripremi i serviranju hrane moraju imati potrebna znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni.

Pravilnik o načinu i programu stjecanja potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni osoba iz članka 26. ovoga Zakona donosi ministar.

Osobe koje obavljaju poslove u proizvodnji i prometu sredstava za održavanje osobne higijene te fizičke osobe koje samostalno obavljaju djelatnost pružanja usluga njege ili uljepšavanja lica i tijela kao i osobe koje obavljaju poslove unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice moraju imati potrebna znanja o sprečavanju zaraznih bolesti.

Pravilnik o načinu i programu stjecanja potrebnog znanja osoba iz stavka 3. ovoga članka donosi ministar.

Članak 38.

Zdravstveni odgoj osoba iz članka 37. ovoga Zakona provode zdravstvene ustanove i druge pravne osobe koje ispunjavaju posebne uvjete propisane pravilnikom koji donosi ministar.

Članak 39.

Troškove stjecanja potrebnog znanja iz članka 37. ovoga Zakona snosi poslodavac.

7.a Kontrola mikrobiološke čistoće objekta

Članak 39.a

U objektima pod sanitarnim nadzorom iz članka 10. ovoga Zakona provodi se kontrola mikrobiološke čistoće površine postrojenja, opreme, uređaja, pribora, prijevoznih sredstava i ruku osoba.

Kontrola mikrobiološke čistoće može se provoditi i u drugim objektima ako postoji epidemiološka indikacija.

Nadzor nad provođenjem mjera iz stavka 1. ovoga članka provodi sanitarna inspekcija u suradnji sa županijskim zavodima za javno zdravstvo i Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo.

Pravilnik kojim će se pobliže odrediti objekti, učestalost kontrole i normativi mikrobiološke čistoće donosi ministar.

8. Imunizacija, seroprofilaksa i kemoprofilaksa

Članak 40.

Imunizacija je obvezna:

1. protiv tuberkuloze, difterije, tetanusa, hripavca, dječje paralize, ospica, crvenke, zaušnjaka i virusne žutice tipa B i bolesti uzrokovanih s *Haemophilus influenzae* tip B – za sve osobe određene dobi,
2. protiv tetanusa ozlijeđenih osoba,

3. protiv virusne žutice tipa B – za osobe pod povećanim rizikom od zaraze,
4. protiv bjesnoće – za sve osobe koje su profesionalno izložene riziku od zaraze i koje ozlijedi bijesna životinja ili životinja za koju se sumnja da je bijesna,
5. protiv žute groznice – za osobe koje putuju u državu u kojoj postoji ta bolest ili u državu koja zahtijeva imunizaciju protiv te bolesti,
6. protiv kolere i drugih zaraznih bolesti – za osobe koje putuju u državu koja zahtijeva imunizaciju protiv tih bolesti ili u slučajevima kada za to postoji epidemiološka indikacija,
7. protiv trbušnog tifusa i drugih zaraznih bolesti za sve osobe za koje postoje epidemiološke indikacije.

Članak 41.

Imunizaciju obavlja doktor medicine nakon pregleda osobe koju treba imunizirati. Imunizaciju mogu obavljati i drugi zdravstveni radnici, ali samo pod nadzorom i uz odgovornost doktora medicine. Imunizacija protiv bolesti utvrđenih Programom obveznog cijepljenja djece školske i predškolske dobi mora se provoditi isključivo cjepivom određenim tim Programom.

Članak 42.

Zaštita imunim serumom (seroprofilaksa) obvezna je za:

- 1) osobe koje je ozlijedila bijesna ili na bjesnoću sumnjiva životinja,
- 2) ozlijeđene osobe izložene zarazi od tetanusa,
- 3) osobe izložene zarazi od virusne žutice tipa A i B ako za to postoji klinička ili epidemiološka indikacija.

Članak 43.

Zaštita lijekovima (kemoprofilaksa) obvezna je za:

- 1) sve osobe koje su izložene zarazi od kolere, tuberkuloze ili malarije;
- 2) djecu, mladež i osobe zaposlene u školama i drugim ustanovama za djecu i mladež, pri epidemijskoj pojavi bacilarne dizenterije, streptokokne bolesti ili pojedinačnog slučaja meningokokne bolesti prema epidemiološkoj indikaciji,
- 3) osobe u kontaktu s necijepljenom djecom do 5 godina starosti prilikom pojave invazivne bolesti izazvane Hemofilusom influence tipa B.

Članak 44.

Imunizacija protiv bjesnoće, žute groznice, kolere i drugih bolesti obavlja se u zavodima za javno zdravstvo.

Članak 45.

Pravilnik o načinu provođenja imunizacije, seroprofilakse i kemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se moraju podvrgnuti toj obvezi kao i o uvjetima glede prostora, opreme i zaposlenika u pravnim osobama i kod fizičkih osoba koje obavljaju imunizaciju donosi ministar.

9. Informiranje

Članak 46.

Zavodi za javno zdravstvo obvezni su informirati zdravstvene radnike i pučanstvo o razlozima i načinu provedbe posebnih mjera za suzbijanje i sprečavanje zaraznih bolesti u posebnim slučajevima kada je nužna suradnja zdravstvenih radnika i pučanstva u provedbi posebnih mjera za suzbijanje i sprečavanje zaraznih bolesti.

Zdravstveni radnici ili pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost mogu informirati ostale zdravstvene radnike ili pučanstvo isključivo u djelu mjera koje sami provode. Na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka ministar će informirati zdravstvene radnike i pučanstvo o provedbi posebnih mjera za suzbijanje i sprečavanje zaraznih bolesti.

C. SIGURNOSNE MJERE ZA ZAŠTITU PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Članak 47.

Radi zaštite pučanstva Republike Hrvatske od unošenja kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, žute groznice i drugih zaraznih bolesti, poduzimaju se mjere određene ovim Zakonom te međunarodnim ugovorima kojih je Republika Hrvatska stranka.

Radi sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti iz stavka 1. ovoga članka, na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo ministar može narediti posebne sigurnosne mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti:

1. provođenje obvezne protuepidemijske dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije,
2. osnivanje karantene,
3. zabranu putovanja u državu u kojoj postoji epidemija bolesti iz stavka 1. ovoga članka,
4. zabranu kretanja osoba, odnosno ograničenje kretanja u zaraženim ili neposredno ugroženim područjima,
5. ograničenje ili zabranu prometa pojedinih vrsta robe i proizvoda,
6. obvezno sudjelovanje zdravstvenih ustanova i drugih pravnih osoba, privatnih zdravstvenih radnika i fizičkih osoba u suzbijanju bolesti,
7. zabranu uporabe objekata, opreme i prijevoznih sredstava,
8. druge potrebne mjere.

U slučajevima iz stavka 1. ovoga članka ministar može predložiti i zabranu ulaska u Republiku Hrvatsku osobama koje dolaze iz područja na kojima postoji epidemija zaraznih bolesti, a nemaju valjanu potvrdu o cijepljenju ili kada to zahtijeva javno-zdravstveni interes. Radi provođenja sigurnosne mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti osobama iz stavka 2. točke 4. ovoga članka pripada naknada.

Iznos naknade kao i mjerila za određivanje naknade iz stavka 4. ovoga članka određuje ministar uz suglasnost ministra nadležnog za financije.

1. Obvezna protuepidemijska dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija

Članak 48.

Obvezna protuepidemijska dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija obavlja se u cilju brzog i učinkovitog zaustavljanja širenja zaraznih bolesti kao sigurnosna i obvezna mjera.

Članak 49.

Nadležni sanitarni inspektor naređuje obveznu protuepidemijsku dezinfekciju prilikom pojave kolere, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, bjesnoće, difterije, trbušnog tifusa, dječje paralize, dizenterije, virusne žutice tipa A, SARS-a i legionarske bolesti te drugih zaraznih bolesti ako postoje epidemiološke indikacije.

Obvezna protuepidemijska dezinfekcija obavlja se tijekom bolesti, odnosno kliconoštva (dezinfekcija u tijeku) ili nakon ozdravljenja, odnosno smrti bolesnika ili kliconoše (završna dezinfekcija), a obuhvaća:

- lučevine i izlučine bolesnika ili kliconoše,
- osobne i druge predmete iz okoline bolesnika ili kliconoše,
- stambene i druge prostorije u kojima boravi ili je boravio bolesnik ili kliconoša te uređaje i

sustave koji su put prijenosa i mjesto razmnožavanja uzročnika,
– prijevozna sredstva kojima je prevezen bolesnik ili kliconoša, odnosno osoba umrla od određene zarazne bolesti.

Članak 50.

Nadležni sanitarni inspektor naređuje obveznu protuepidemijsku dezinfekciju prilikom pojave pjegavca, povratne groznice, kuge, Brill-Zinsserove bolesti kao i drugih zaraznih bolesti koje se prenose i šire štetnim člankonošcima (Arthropoda), a na prijedlog doktora medicine specijalista epidemiologije.

Nadležni sanitarni inspektor naređuje obveznu protuepidemijsku dezinfekciju u slučaju pojave malarije i opasnosti od prenošenja malarije u naseljenim mjestima u kojima je utvrđena bolest, odnosno opasnost od pojave bolesti, a na prijedlog doktora medicine specijalista epidemiologije.

Obvezna protuepidemijska dezinfekcija obuhvaća:

- osobe koje su oboljele od zaraznih bolesti iz stavka 1. i 2. ovoga članka i druge osobe iz okoline bolesnika,
- odjeću, obuću, rublje, posteljinu i druge predmete bolesnika te drugih osoba iz bolesnikove okoline,
- stambene i druge prostorije i prostore u kojima boravi ili je boravio bolesnik ili neka druga osoba iz njegove okoline,
- prijevozna sredstva kojima su prevezeni bolesnik ili druge osobe za koje je utvrđeno da se na njima nalaze insekti koji prenose uzročnike nekih zaraznih bolesti,
- teren, okoliš ili područje na kojem žive ili imaju uvjete za razvoj štetni člankonošci (Arthropoda) koji prenose i šire zarazne bolesti.

Članak 51.

Nadležni sanitarni inspektor naređuje obveznu protuepidemijsku deratizaciju prilikom pojave ili opasnosti od pojave kuge, a prema epidemiološkoj indikaciji u slučaju leptospiroze ili drugih zaraznih bolesti čiji izvor mogu biti štetni glodavci.

Obvezna protuepidemijska deratizacija obuhvaća:

- stambene objekte, javne prostorije i objekte naseljenih mjesta,
- pristaništa, pomorske, riječne i zračne luke i željezničke stanice te druge objekte javnog prometa,
- sredstva javnog prometa (autobuse, brodove, kamione, zrakoplove, željezničke vagone i dr.) i sredstva za prijevoz hrane, predmeta koji dolaze u neposredan dodir s hranom i predmete opće uporabe,
- radne prostorije, skladišta i ostale pomoćne prostorije za proizvodnju i promet hrane, predmeta koji dolaze u neposredan dodir s hranom i predmeta opće uporabe te za obavljanje drugih djelatnosti koje pogoduju stvaranju uvjeta za život i razmnožavanje štetnih glodavaca,
- teren, okoliš ili područje na kojem žive ili imaju uvjete za razvoj štetni glodavci koji prenose i šire zarazne bolesti.

Članak 52.

Pravilnik o načinu obavljanja dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao opće, posebne i sigurnosne mjere donosi ministar.

Članak 53.

Obveznu protuepidemijsku dezinfekciju, dezinfekciju i deratizaciju provode zavodi za javno zdravstvo županija, odnosno Grada Zagreba i Hrvatski zavod za javno zdravstvo.

Ako zavod za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba i Hrvatski zavod za javno

zdravstvo nemaju dovoljne kapacitete za provedbu obvezne protuepidemijske dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije, na zahtjev ministra te će mjere provesti druge ovlaštene pravne osobe.

Članak 54.

Pravilnik o uvjetima glede prostorija, opreme i radnika koje moraju ispunjavati pravne osobe za obavljanje dezinfekcije, dezinfekcije i deratizacije kao opće, posebne i sigurnosne mjere donosi ministar.

2. Karantena

Članak 55.

Karantena se sastoji u ograničenju slobode kretanja te u provođenju zdravstvenih pregleda za vrijeme trajanja karantene.

Osobe, za koje se utvrdi ili posumnja da su bile u neposrednom dodiru s oboljelim osobama ili s osobama za koje postoji sumnja da su oboljele od kuge ili virusnih hemoragijskih groznica (Ebola, Lassa i Marburg), stavljaju se u karantenu.

U slučaju epidemiološke indikacije, osobe koje u Republiku Hrvatsku dolaze kao tražitelji azila, azilanti i osobe pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom, u cilju sprečavanja širenja zaraznih bolesti, stavljaju se u karantenu.

Odluku o osnivanju karantene i o trajanju karantene za osobe oboljele od zaraznih bolesti koje nisu određene stavkom 2. ovoga članka donosi ministar.

Članak 56.

Radi zaštite pučanstva Republike Hrvatske od unošenja zaraznih bolesti, u prometu preko granice, obavlja se sanitarno-inspekcijski nadzor nad državljanima Republike Hrvatske i drugim osobama koje ulaze u Republiku Hrvatsku, njihovim stvarima i sredstvima.

Sanitarno-inspekcijski nadzor na granici obavljaju granični sanitarni inspektori ministarstva.

D. OSTALE MJERE ZA SPREČAVANJE I SUZBIJANJE ZARAZNIH BOLESTI

1. Mjere u slučaju epidemije ili elementarnih nesreća

Članak 57.

U slučaju zlorporabe biološkog agensa ili elementarnih nesreća (poplava, potres, požar, prometna nesreća, nesreća u rudniku ili na drugom radilištu i dr.), koje mogu dovesti do epidemije ili do oboljenja od zarazne bolesti velikog broja osoba, ministar može po potrebi odrediti i ove mjere radi sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti: mobilizaciju zdravstvenih radnika i drugih osoba, rekviziciju opreme, lijekova, medicinskih proizvoda, prijevoznih sredstava, privremenu uporabu poslovnih i drugih prostorija za pružanje zdravstvene zaštite, izolaciju i liječenje te određivanje posebnih zadataka pravnim osobama koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatnim zdravstvenim radnicima.

2. Prijenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba

Članak 58.

Prijenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba mora se obaviti pod uvjetima i na način koji onemogućava širenje zaraze.

Članak 59.

Pogreb i prijenos umrlih osoba koje nisu bile pokopane, a umrle su od crnog prišta, difterije, kolere, kuge, trbušnog tifusa, virusnih hemoragijskih groznica (Ebola, Lassa i Marburg, denge), žute groznice i vCJ i drugih zaraznih bolesti iz članka 3. stavka 2. ovoga Zakona može se obaviti samo pod uvjetima i na način koji su određeni pravilnikom iz članka 65. ovoga Zakona.

Prijenos i prijevoz umrlih osoba iz stavka 1. ovoga članka obavlja se na području Republike Hrvatske ili iz Republike Hrvatske u inozemstvo, na temelju rješenja i sprovednice, koju izdaje sanitarni inspektor nadležan prema mjestu smrti tih osoba.

Rješenje i sprovednicu za prijevoz umrlih osoba u inozemstvo izdaje sanitarni inspektor iz stavka 2. ovoga članka uz prethodnu suglasnost nadležnog tijela za unutarnje poslove.

Članak 60.

Prijenos umrlih osoba koje nisu bile pokopane i koje nisu umrle od zarazne bolesti iz članka 59. stavka 1. ovoga Zakona, obavlja se na području Republike Hrvatske ili iz Republike Hrvatske u inozemstvo na temelju sprovednice koju izdaje sanitarni inspektor nadležan prema mjestu smrti tih osoba.

Sprovednica za prijenos osoba iz stavka 1. ovoga članka u inozemstvo izdaje se uz prethodnu suglasnost nadležnog tijela za unutarnje poslove.

Članak 61.

Umrlo osoba može se prenositi iz inozemstva u Republiku Hrvatsku na temelju sprovednice koju izdaje diplomatska misija, odnosno konzularni ured Republike Hrvatske.

Diplomatska misija, odnosno konzularni ured obvezan je prije izdavanja sprovednice zatražiti suglasnost ministarstva ako je:

- osoba umrla od zarazne bolesti,
- osoba ekshumirana ili
- je državljanstvo umrle osobe nepoznato ili se ne može utvrditi.

Suglasnost iz stavka 2. ovoga članka izdaje se uz prethodno odobrenje ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

Članak 61.a

Provoz umrle osobe kroz Republiku Hrvatsku obavlja se bez sprovednice.

Članak 62.

Iskopavanje i prijenos umrle osobe iz jednoga grobnog mjesta radi pogreba u drugo grobno mjesto, na istom groblju ili u istom naselju ili iz jednog mjesta radi pogreba u drugom mjestu na području Republike Hrvatske ili iz Republike Hrvatske u inozemstvo, obavlja se na temelju sprovednice, koje izdaje sanitarni inspektor nadležan prema mjestu ukopa.

Sprovednica za prijenos umrle osobe u inozemstvo izdaje se uz prethodnu suglasnost nadležnog tijela za unutarnje poslove.

Prijenos ostataka ljudskog leša, koji se iskopavaju nakon proteka deset godina od dana pogreba obavlja se na temelju sprovednice koju izdaje sanitarni inspektor nadležan prema mjestu ukopa.

Članak 63.

Prijenos urne s pepelom umrle osobe obavlja se bez sprovednice.

Članak 64.

Troškove prijenosa umrle osobe radi pogreba snosi osoba koja je podnijela zahtjev za izdavanje odobrenja za prijenos, ako prema posebnim propisima ili međunarodnim ugovorima nije drukčije određeno.

Članak 65.

Pravilnik o uvjetima i načinu obavljanja opremanja, prijenosa, prijevoza, kremiranja, pogreba i iskopavanja umrlih osoba te o uvjetima glede prostora i opreme pravnih i fizičkih osoba za obavljanje opremanja, prijenosa, prijevoza, kremiranja, pogreba i iskopavanja umrlih osoba donosi ministar.

3. Mjere za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija

Članak 66.

Sve pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost, privatni zdravstveni radnici te ustanove za socijalnu skrb obvezni su osigurati higijenske i druge uvjete te provoditi odgovarajuće sanitarno-tehničke, higijenske i druge mjere za zaštitu od širenja zaraznih bolesti (bolnička infekcija).

Sve osobe iz stavka 1. ovoga članka obvezne su sukladno ovome Zakonu i pravilniku donesenom na temelju ovoga Zakona donijeti opći akt kojim se utvrđuju mjere, obveze i odgovornosti za zaštitu od bolničkih infekcija.

Članak 67.

Pravilnik o mjerama za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija donosi ministar.
Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za potrebe hemodijalize donosi ministar.

V. NADZOR NAD PROVEDBOM MJERA ZA ZAŠTITU PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

Članak 68.

U obavljanju sanitarno-inspekcijskog nadzora na granici, granični sanitarni inspektor ministarstva ima pravo i obvezu:

1. narediti zdravstveni pregled osoba radi utvrđivanja postojanja zaraznih bolesti,
2. narediti stavljanje u karantenu osoba iz članka 55. ovoga Zakona,
3. narediti obavljanje obvezne preventivne deratizacije, dezinfekcije i dezinsekcije,
4. narediti obavljanje obvezne protuepidemijske deratizacije, dezinfekcije i dezinsekcije,
5. narediti ispitivanje učinkovitosti provedbe deratizacije, dezinfekcije i dezinsekcije,
6. narediti poduzimanje drugih propisanih sanitarno-tehničkih i higijenskih mjera protiv zaraznih bolesti, u skladu s ovim Zakonom i obvezama preuzetim međunarodnim ugovorima.

Članak 69.

Nadzor nad provedbom mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, obavljaju nadležni sanitarni inspektori.

U provedbi nadzora, nadležni sanitarni inspektori ovlašteni su:

1. zabraniti kretanje osobama za koje se utvrdi ili sumnja da boluju od određenih zaraznih bolesti,
2. zabraniti okupljanje osoba u školama, kinematografima, javnim lokalima te na drugim javnim mjestima, do prestanka opasnosti od epidemije zaraznih bolesti određenih ovim Zakonom,
3. narediti izolaciju i liječenje osoba oboljelih od zaraznih bolesti određenih ovim Zakonom,
4. osobama koje su oboljele od određenih zaraznih bolesti te kliconošama određenih zaraznih

- bolesti, zabraniti rad na određenim radnim mjestima, odnosno mjestima na kojima mogu ugroziti zdravlje drugih osoba,
5. narediti udaljenje oboljelih osoba s određenih radnih mjesta,
 6. zabraniti rad osobama koje nisu podvrgnute propisanim zdravstvenim pregledima,
 7. narediti zdravstveni pregled osoba i materijala za laboratorijsko ispitivanje radi utvrđivanja zaraznih bolesti propisanih ovim Zakonom,
 8. zabraniti rad osobama koje nemaju potrebna znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni,
 9. narediti provedbu zdravstvenog odgoja osobama iz članka 37. ovoga Zakona,
 10. narediti obavljanje općih, posebnih, sigurnosnih i drugih mjera,
 11. zabraniti obavljanje opće, posebne i sigurnosne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije, zdravstvenoj ustanovi, odnosno drugoj pravnoj osobi, ako ne udovoljavaju propisanim uvjetima, odnosno ako obavljaju tu djelatnost bez ovlaštenja ministra ili ako je obavljaju na nepropisan način,
 12. narediti obavljanje povremenih zdravstvenih pregleda,
 13. narediti cijepljenje protiv zaraznih bolesti osoba koje su profesionalno izložene riziku,
 14. narediti ispitivanje učinkovitosti provedbe dezinfekcije (mikrobiološke čistoće) u objektima za proizvodnju i promet hranom,
 15. narediti da se poduzmu i druge propisane mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

Članak 70.

Mjere iz članka 68. i 69. ovoga Zakona naređuju se rješenjem. Žalba, odnosno tužba protiv tih rješenja ne odgađa njihovo izvršenje.

Ako sanitarni inspektor prilikom inspekcijuskog nadzora ocijeni da postoji epidemiološka indikacija koja zahtijeva da se hitno poduzme određena mjera zbog uklanjanja opasnosti za zdravlje i život pučanstva, naredit će usmenim rješenjem izvršenje takve mjere bez odgađanja.

VI. OSTALE ODREDBE

Članak 71.

Radi sprečavanja i suzbijanja zaraznih bolesti od interesa za Republiku Hrvatsku ministarstvo:

1. prati kretanje zaraznih bolesti na temelju izvješća Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo,
2. donosi godišnji program imunizacije na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo,
3. usklađuje rad nadležnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u sprečavanju i suzbijanju zaraznih bolesti te na provedbi mjera za zaštitu od zaraznih bolesti koje se pojavljuju u epidemijском obliku i ugrožavaju dvije ili više općina,
4. na prijedlog Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo naređuje provedbu mjera zaštite od zaraznih bolesti u slučaju epidemije koja ugrožava više jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave, posebno složenih epidemija i epidemija nepoznatog uzročnika.

Članak 72.

Ministarstvo nadležno za unutarnje poslove pruža pomoć, u granicama svojih nadležnosti, ministarstvu u provođenju mjera navedenih u članku 69. stavku 2. i članku 70. ovoga Zakona, kao i pri provedbi drugih mjera propisanih ovim Zakonom.

Članak 73.

U okviru zaštite pučanstva od kolere, malarije, kuge, virusnih hemoragijskih groznica, žute groznice, SARS-a i zaraznih bolesti čiji je uzročnik nepoznat, Republika Hrvatska osigurava sredstva za:

1. obavljanje sanitarno-inspekcijuskog nadzora na granici i za provedbu mjera u svezi s

obavljanjem tog nadzora,

2. zdravstvene preglede stranaca i državljana Republike Hrvatske pri ulasku u Republiku Hrvatsku,
3. naknadu troškova sudjelovanja u provedbi mjera iz članka 55. stavka 3. ovoga Zakona.

Članak 74.

Sredstva za provođenje preventivnih, dijagnostičkih i terapijskih mjera prema ovome Zakonu za osigurane osobe u okviru obveznoga zdravstvenog osiguranja osiguravaju se sukladno Zakonu o obveznom zdravstvenom osiguranju.

Sredstva za provođenje mjera iz stavka 1. ovoga članka za osobe koje nisu osigurane u okviru obveznoga zdravstvenog osiguranja u Republici Hrvatskoj osiguravaju se sukladno posebnim propisima

Utvrđivanje statusa osigurane osobe iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa provedbu mjera određenih ovim Zakonom.

VII. KAZNENE ODREDBE

Članak 75.

Novčanom kaznom od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako:

1. obavlja dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju, a ne udovoljava propisanim uvjetima (članak 11. stavak 2.),
2. ne provodi rano otkrivanje izvora i putova prenošenja zaraze (članak 13.),
3. ne obavlja laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti (članak 14.),
4. obavlja laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti bez rješenja ministra (članak 14. stavak 8.),
5. o izvršenim laboratorijskim ispitivanjima ne vodi evidenciju i ne dostavi izvješće o uzročnicima zaraznih bolesti (članak 15.),
6. ne prijavi zaraznu bolest na način određen ovim Zakonom i pravilnikom donesenim na temelju ovoga Zakona (članak 16.),
7. ne izvršiti nadležno tijelo utvrđeno propisima o veterinarskoj djelatnosti (članak 18. stavak 1.),
8. obavlja preventivnu i obvezatnu preventivnu dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju bez ovlaštenja ministra (članak 24. stavak 1.),
9. izvješće o provedenom stručnom nadzoru ne dostavi u propisanom roku (članak 24. stavak 5.),
10. ne obavlja protuepidemijsku dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju, ili obavlja protuepidemijsku dezinfekciju, dezinsekciju i deratizaciju a za isto ne ispunjava uvjete propisane pravilnikom donesenim na temelju ovoga Zakona (članak 49. i 54.),
11. ne provodi propisane mjere za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija (članak 66. stavak 1.),
12. u određenom roku ne postupi po rješenju sanitarnog inspektora (članak 69.).

Za prekršaj iz stavka 1. točke 5., 6. i 11. ovoga članka kaznit će se fizička osoba novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

Članak 76.

Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 80.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne omogući nadležnom sanitarnom inspektoru kao i nadležnom doktoru opće (obiteljske) medicine ili doktoru medicine specijalistu epidemiologije nesmetano obavljanje nadzora te poduzimanje propisanih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti (članak 8.),
2. ako ne provodi opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (članak 10.),
3. ako onemogućava provedbu dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (članak 11. stavak 1.),
4. ako primi u radni odnos osobu bez prethodno obavljenoga zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede zaposlenih radnika (članak 28.),
5. ako primi na rad, odnosno zadrži na radu osobu za koju je utvrđeno da je oboljela od određene zarazne bolesti ili da izlučuje klice i parazite (članak 29.,30., 31., 32., 33. i 34.),
6. ako zaposlenim osobama ne osigura stjecanje potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni, odnosno ako na radu zadrži osobu bez potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni (članak 37.),
7. ako ne obavi imunizaciju, seroprofilaksu i kemoprofilaksu ili ih ne obavi na način određen ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona (članak 40. – 43.),
8. ako obavi prijenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba protivno odredbama članka 58. – 62. ovoga Zakona,
9. ako je na radnom mjestu zatečen radnik bez uredno ovjerene sanitarne iskaznice.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 8.000,00 kuna fizička osoba te odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinjenog po drugi put, uz novčanu kaznu izreći će se mjera oduzimanja dozvole za obavljanje djelatnosti u trajanju do šest mjeseci, a za prekršaj počinjen treći put uz novčanu kaznu izreći će se mjera trajnog oduzimanja dozvole za obavljanje djelatnosti.

Članak 77.

Kada se obveza pridržavanja mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti odnosi na maloljetnu osobu, novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj roditelj, odnosno skrbnik, ako ne izvrši obvezu imunizacije protiv bolesti utvrđenih Programom obveznog cijepljenja djece školske i predškolske dobi.

Članak 78.

Doktor medicine ili drugi zdravstveni radnik koji utvrdi oboljenje, sumnju na oboljenje ili smrt od zarazne bolesti, a o tome bez odgode ne izvijesti najbližu pravnu osobu koja obavlja zdravstvenu djelatnost ili privatnog zdravstvenog radnika kaznit će se za prekršaj na licu mjesta novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna.

Članak 79.

Za svaku povredu odredaba ovoga Zakona, sanitarni inspektor na licu mjestu naplatit će novčanu kaznu u iznosu od 1.000,00 kuna.

VIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 80.

Pravilnike za čije je donošenje ovlašten ministar će donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 81.

Do dana stupanja na snagu pravilnika iz članka 80. ovoga Zakona ostaju na snazi:

1. Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje obavljaju laboratorijsko ispitivanje uzročnika zaraznih bolesti, odnosno epidemije zaraznih bolesti i provjeru (verifikaciju) laboratorijskog ispitivanja uzročnika zaraznih bolesti radi utvrđivanja dijagnoze (»Narodne novine«, br. 23/94.),
2. Pravilnik o načinu vođenja evidencije o izvršenim laboratorijskim ispitivanjima (»Narodne novine«, br. 23/94.),
3. Pravilnik o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba koje su kliconoše ili se sumnja da su kliconoše određenih zaraznih bolesti (»Narodne novine«, br. 23/94.),
4. Pravilnik o načinu obavljanja zdravstvenih pregleda osoba pod zdravstvenim nadzorom (»Narodne novine«, br. 23/94. i 93/00.),
5. Pravilnik o načinu provođenja imunizacije, seroprofilakse, kemoprofilakse protiv zaraznih bolesti, te o osobama koje se podvrgavaju toj obvezi (»Narodne novine«, br. 164/04.)
6. Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnost obvezatne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije kao mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti pučanstva (»Narodne novine«, br. 35/07),
7. Pravilnik o načinu provedbe obvezatne dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (»Narodne novine«, br. 35/07.),
8. Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje provode zdravstveni odgoj osoba koje rade u proizvodnji ili prometu namirnica (»Narodne novine«, br. 2/02.),
9. Pravilnik o uvjetima kojima moraju udovoljavati zdravstvene ustanove koje obavljaju imunizaciju protiv žute groznice i bjesnoće (»Narodne novine«, br. 23/94.)
10. Pravilnik o uvjetima i načinu obavljanja mjera za sprečavanje i suzbijanje bolničkih infekcija (»Narodne novine«, br. 93/02.),
11. Pravilnik o zdravstvenoj ispravnosti vode za potrebe hemodijalize (»Narodne novine«, br. 125/03.)
12. Pravilnik o uvjetima i načinu obavljanja prijenosa, pogreba i iskopavanja umrlih osoba (»Narodne novine«, br. 23/94.),
13. Pravilnik o načinu stjecanja osnovnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti namirnica i higijeni osoba koje rade u proizvodnji i prometu živežnih namirnica (»Narodne novine«, br. 23/94.),
14. Pravilnik o normativima mikrobiološke čistoće i metode njenog određivanja (»Narodne novine«, br. 46/94.).

Članak 82.

Pravne osobe koje su ovlaštene za obavljanje dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije na temelju propisa koji su važili na dan stupanja na snagu ovoga Zakona obvezne su uskladiti svoj rad i poslovanje s odredbama ovoga Zakona i pravilnika donesenih na temelju ovoga Zakona u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 83.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (»Narodne novine«, br. 60/92. i 26/93.).

Članak 84.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Snježana Bagić, zamjenica predsjednice, te suci Mato Arlović, Marko Babić, Slavica Banić, Davor Krapac, Ivan Matija, Antun

Palarić, Aldo Radolović, Duška Šarin i Miroslav Šeparović, rješavajući o prijedlozima za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti zakona s Ustavom Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01. i 76/10.), na sjednici održanoj 30. siječnja 2014. donio je

RJEŠENJE

(„Narodne novine“, broj 22/14)

I. Ne prihvaćaju se prijedlozi za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom članaka 8., 26., 28., 32., 40., 76., 77. i 78. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (»Narodne novine« broj 79/07., 113/08. i 43/09.).

II. Ovo rješenje objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

1. Hrvatski sabor je na sjednici od 13. srpnja 2007. donio Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, koji je objavljen u »Narodnim novinama« broj 79 od 30. srpnja 2007., a stupio je na snagu 7. kolovoza 2007. (u daljnjem tekstu: ZoZPZB/07).

ZoZPZB/07 u određenim je dijelovima izmijenjen i dopunjen Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (»Narodne novine« broj 113/08., u daljnjem tekstu: ZoZPZB/08) i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti (»Narodne novine« broj 43/09.).

2. Prijedloge za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom u izreci navedenih članaka ZoZPZB-a podnijeli su Milenko Komlenić iz Makarske (U-I-5418/2008) te Romina i Karlo Gašprotić iz Gračišća, koje (na temelju dostavljenih punomoći) zastupa Zajednički odvjetnički ured Ksenije Grba i Dijane Kesonja iz Rijeke (U-I-4386/2011). Romina Gašprotić, Karlo Gašprotić i Udruga »Život ili cijepljenje« iz Zagreba (za koju nije priložena uredna punomoć za zastupanje) potom su podnijeli i zajednički, prošireni prijedlog (U-I-4631/2011).

3. Na temelju članka 25. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst, u daljnjem tekstu: Ustavni zakon), Ustavni sud je od Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) zatražio i zaprimio očitovanja klasa: 034-01/10-01/10, urbroj: 534-07-1-1/1-10-2 od 18. studenoga 2010. i klasa: 011-02/11-06/115, urbroj: 534-07-1-1/3-11-02 od 5. listopada 2011.

4. Zbog velikog broja članaka ZoZPZB-a ustavnost koju predlagatelji osporavaju, u nastavku ovog obrazloženja se razloži – zbog kojih je Ustavni sud riješio kao u izreci ovog rješenja – obrazlažu prema redosljedu brojčanih oznaka osporenih članaka ZoZPZB-a.

Članci 8., 26., 28. i 32. ZoZPZB-a

5. Suglasnost s Ustavom članka 8. (opća odredba) te članaka 26., 28. i 32. (sva tri članka nalaze se pod nadnaslovom »Zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim osobama«) ZoZPZB-a osporava Milenko Komlenić iz Makarske. Ti zakonski članci glase:

»Članak 8.

Svaka pravna i fizička osoba obvezna je omogućiti nadležnom sanitarnom inspektoru, kao i nadležnom doktoru opće (obiteljske) medicine, odnosno doktoru medicine, specijalistu epidemiologije nesmetano obavljanje nadzora te poduzimanje propisanih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.

Članak 26.

Zdravstveni nadzor provodi se nad osobama:

- 1. koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji ili prometu hrane ili opskrbi pučanstva pitkom vodom, a koji na svojim radnim mjestima dolaze u neposredan dodir s hranom, predmetima koji dolaze u neposredan dodir sa hranom, odnosno pitkom vodom,**
- 2. koje obavljaju poslove, odnosno sudjeluju u proizvodnji ili prometu sredstava za održavanje osobne higijene, njege ili uljepšavanja lica i tijela kao i one osobe koje rade na poslovima unošenja boja i stranih tijela u kožu i sluznice,**
- 3. koje obavljaju, odnosno sudjeluju u obavljanju poslova u osnovnim i srednjim školama i drugim ustanovama za djecu i mladež (jaslice, vrtići, đачki domovi, dječja odmarališta, ustanove socijalne skrbi i sl.),**
- 4. privatnim zdravstvenim radnicima te osobama koje u pravnim osobama s registriranom zdravstvenom djelatnošću i ustanovama socijalne skrbi obavljaju preglede, liječenje, njegu i usluživanje bolesnika, kao i osobama koje rade u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova ili medicinskih proizvoda, odnosno na drugi način dolaze u neposredan dodir s lijekovima ili medicinskim proizvodima,**
- 5. koje se u pravnim osobama, odnosno kod fizičkih osoba koje samostalno obavljaju djelatnost pružanjem higijenske njege pučanstvu (javna kupališta, »wellness« centri, kozmetički saloni, brijačnice, frizerski saloni, saloni za masažu, saloni za manikuru, pedikuru i sl.),**
- 6. za koje se sumnja da su kliconoše betahemolitičkog streptokoka iz grupe A, koagulaza pozitivnog stafilokoka, odnosno stafilokoka koji izlučuje enterotoksin ili meningokoka,**
- 7. koje izlučuju klice trbušnog tifusa,**
- 8. koje u Republiku Hrvatsku dolaze iz država u kojima postoji bolest malarije, kolere, virusnih hemoragijskih groznica ili drugih bolesti određenim međunarodnim ugovorom kojeg je Republika Hrvatska stranka,**
- 9. koje dolaze u Republiku Hrvatsku kao tražitelji azila, azilanti i osobe pod supsidijarnom ili privremenom zaštitom,**
- 10. strancima koji u Republiku Hrvatsku dolaze na školovanje, stručno usavršavanje ili privremeni rad kao i članovi njihovih obitelji koji zajedno s njima dolaze u Republiku Hrvatsku.«**

Članak 28. ZoZPZB-a glasi (u tekstu koji je člankom 7. ZoZPZB/08 izmijenjen na način da su u stavku 1. točki 1. riječi »točke 1.-5.« brisane):

»Članak 28.

Zdravstveni nadzor obuhvaća:

- 1. zdravstveni pregled prije stupanja u radni odnos osoba iz članka 26. ovoga Zakona,**
- 2. povremene zdravstvene preglede tijekom radnog odnosa,**
- 3. zdravstveni pregled poslije preboljenih zaraznih bolesti iz članka 3. ovoga Zakona,**
- 4. zdravstveni pregled nakon ulaska u Republiku Hrvatsku i tijekom razdoblja inkubacije, ovisno o zaraznoj bolesti.**

Povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za osobe koje obavljaju poslove u proizvodnji ili prometu hrane ili opskrbi pučanstva pitkom vodom iz članka 26. točke

1. ovoga Zakona, obavlja se na kliconoštvo svakih šest mjeseci, a ostali zdravstveni pregledi jedanput godišnje. Zdravstveni pregledi tih osoba obavljaju se i kada se zarazne bolesti pojave na radnom mjestu ili u njihovom kućanstvu te kada za to postoje epidemiološke indikacije, a na prijedlog nadležnog sanitarnog inspektora, doktora opće (obiteljske) medicine, odnosno doktora medicine specijalista epidemiologije. Povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za osobe iz članka 26. točke 2. – 6. ovoga Zakona obavlja se jedanput godišnje.

Povremeni zdravstveni pregled tijekom radnog odnosa za osobe iz članka 26. točke 7. ovoga Zakona obavlja se dva puta godišnje.

Zdravstveni pregled osoba iz članka 26. točke 8., 9. i 10. ovoga Zakona obavlja se odmah pri ulasku u Republiku Hrvatsku, a nadzor traje tijekom razdoblja inkubacije određenog za pojedinu zaraznu bolest.

Zdravstveni pregledi iz stavka 1. točke 1. – 4. ovoga članka obavljaju se u zavodima za javno zdravstvo županija, odnosno Grada Zagreba i u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo.«

Članak 32. ZoZPZB-a glasi (u tekstu koji je člankom 9. ZoZPZB-a/08 izmijenjen na način da su u stavcima 1. i 2. iza riječi: 'aktivne tuberkuloze' dodane riječi: 'i ostalih zaraznih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji'):

»Članak 32.

Zdravstveni radnici kao i druge zaposlene osobe u pravnim osobama koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i ustanovama socijalne skrbi te privatni zdravstveni radnici ne smiju se baviti pregledima, liječenjem, njegom i usluživanjem bolesnika odnosno štićenika, ako boluju od aktivne tuberkuloze i ostalih zaraznih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji.

Osobe koje boluju od aktivne tuberkuloze i ostalih zaraznih bolesti prema epidemiološkoj indikaciji, ne smiju raditi u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova i medicinskih proizvoda.«

5.1. Predlagatelj u bitnome navodi:

»(...) Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, NN 79/07. od 30.07.07. navodi pojedine kategorije djelatnika raznih struka koje obvezuje na posjedovanje sanitarne iskaznice, propisanog dokumenta kojim obveznik dokazuje da ne boluje ili da boluje od zaraznih bolesti, te da jeste ili da nije kliconoša neke zarazne bolesti, jer ako je obolio ili ako je kliconoša neke zarazne bolesti, kao takav je infektivan za sve ostale građane s kojima je ili može biti u kontaktu ili u neposrednoj blizini, pa može širiti zarazne bolesti koje se šire osobnim kontaktima, zrakom putem sitnih kapljica iz usta, hranom, vodom i na druge načine, pa ga se zbog toga isključuje s njegova i sličnih poslova i to sve do potpunog izlječenja i obesklješćenja, što dokazuje tri puta ponovljenim propisanim liječničkim i laboratorijskim pregledima svoga tijela i izlučevina, već pomenutom sanitarnom iskaznicom.

Medju obveznicima propisanih liječničkih i laboratorijskih mikrobioloških i parazitoloških pregleda, ovdje napadnutim Zakonom nisu navedeni i djelatnici, ljudi, na poslovima sanitarno-higijenskog nadzora, a što zakonskom silom izražava zamagljivanje ljudskog uma, jer eto, sanitarni inspektori netrebaju imati svoje sanitarne iskaznice! (...)

Jer, po ovom Zakonu, samo njima, dok imaju mandat inspektora, ne trebaju dokazi da i oni možda, kao i svi ostali – možda, jesu ili nisu bolesnici ili kliconoše ili parazitonoše neke od zaraznih bolesti!

(...)

Izmjenama i dopunama pomenutog Zakona neophodno je i neodložno obvezati i tu kategoriju djelatnika da upravo i oni – per primam – MORAJU imati svoju urednu sanitarnu iskaznicu!

(...)«

Polazeći od navedenih tvrdnji, predlagatelj predlaže Ustavnom sudu brisanje dijela članka 8. ZoZPZB-a koji glasi: »kao i nadležnom doktoru opće (obiteljske) medicine, odnosno doktoru specijalistu epidemiologije«, uz dodavanje određenog teksta člancima 26., 28. i 32. ZoZPZB-a, na način da se i neke druge osobe, osim osoba već navedenih u tim člancima ZoZPZB-a, podvrgnu obvezi zdravstvenog nadzora odnosno zabrani rada

u proizvodnji, opremanju i izdavanju lijekova i medicinskih proizvoda.

Predlagatelj smatra da su članci 8., 26., 28. i 32. ZoZPZB-a u nesuglasnosti s člankom 14. stavkom 2. Ustava, koji glasi:

»Članak 14.

(...)

Svi su pred zakonom jednaki.«

Prijedlog nije osnovan.

5.2. Predlagatelj smatra da izostavljanje obveze zdravstvenog nadzora nad svim osobama koje mogu biti uključene u postupak sanitarno-higijenskog nadzora, osim osoba koje su izrijeком navedene u ZoZPZB-u, nije u suglasnosti s načelom jednakosti, jer i druge osobe mogu biti potencijalni izvori/nositelji zaraznih bolesti.

U razmatranju predlagateljevih razloga Ustavni sud polazi od članka 1. ZoZPZB-a, koji glasi:

»Članak 1.

Ovim se Zakonom utvrđuju zarazne bolesti čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku kao i mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti.«

Članak 4. ZoZPZB-a nalazi se u Glavi III. (pod nadnaslovom »Prava i obveze Republike Hrvatske, županija, Grada Zagreba, gradova, općina, pravnih osoba koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatnih zdravstvenih radnika u zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti«) i glasi:

»Članak 4.

Republika Hrvatska, županije, odnosno Grad Zagreb, općine i gradovi obvezni su osigurati provođenje mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti propisane ovim Zakonom te sredstva za njihovo provođenje kao i stručni nadzor nad provođenjem tih mjera.

Pravne osobe koje obavljaju zdravstvenu djelatnost i privatni zdravstveni radnici obvezni su provoditi mjere za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti propisane ovim Zakonom.«

Među posebnim mjerama za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (usp. članak 12. ZoZPZB-a) uključen je i zdravstveni nadzor nad kliconošama, zaposlenim i drugim osobama, opisan osporenim člancima 26., 28. i 31. ZoZPZB-a.

5.3. Ministarstvo je u očitovanju, uz ostalo, navelo:

»(...)

Predmetnim zakonom jasno su razgraničene ovlasti doktora opće (obiteljske) medicine, odnosno doktora medicine i specijalista epidemiologije u provedbi mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti i sanitarnog inspektora u provedbi inspekcijskog nadzora nad provedbom zakona (članak 68. do 70. Zakona).

(...)

Slijedom navedenoga, obveza obavljanja zdravstvenih pregleda nije propisana za državne službenike – sanitarne inspektore koji obavljaju inspekcijski nadzor nad provedbom mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti niti se na navedene ne (riječ 'ne' je očita omaška u pisanju ovog dijela očitovanja – op. Ustavnog suda) primjenjuju propisi o radnoj obući i odjeći, kao što se isti primjenjuju na zaposlene osobe u objektima koji su pod nadzorom sanitarne inspekcije.

U cijelosti ne stoji navodi da ne postoje pravila o obvezama i radu sanitarnih inspektora s obzirom da je isto uređeno Zakonom o državnim službenicima ('Narodne novine' broj 92/2005, 107/2007 i 27/2008) i Etičkim kodeksom državnih službenika ('Narodne novine' broj 49/2006 i 134/08).

4. Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, kao središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove zdravstva, spremno je razmotriti prijedloge izmjena navedenih u

predmetnom prijedlogu za ocjenu ustavnosti te s tim u vezi izvršiti stručnu analizu važećih odredbi Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti vezano uz obvezu ishodenja sanitarnih iskaznica i za državne službenike koji obavljaju inspekcijske poslove vezano uz provedbu mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti i u tom segmentu.

(...)«

5.4. U konkretnom slučaju mjerodavan je članak 69. (70.) Ustava, koji glasi:

»Članak 69.

Svatko ima pravo na zdrav život.

(...)

Svatko je dužan, u sklopu svojih ovlasti i djelatnosti, osobitu skrb posvećivati zaštiti zdravlja ljudi ...«

Predlagatelj u biti osporava navedene zakonske članke zbog toga što su u njima izostavljene određene kategorije osoba koje su trebale biti uključene u postupak sanitarno-higijenskog nadzora, osim onih koje su izrijekom navedene u ZoZPZB-u, jer i druge osobe tj. sanitarni inspektori, mogu biti potencijalni izvori/nositelji zaraznih bolesti. Takav pristup zakonodavca, smatra predlagatelj, nije u suglasnosti s načelom jednakosti iz članka 14. stavka 2. Ustava. S tim u vezi, predlaže preuređenje osporenih zakonskih članaka na način da se određeni dijelovi brišu ili dopunjuju riječima ili točkama za koje smatra da će pridonijeti pravilnoj primjeni zakona. S druge strane, predlagatelj osporava dužnost svake fizičke i pravne osobe da omogući nadležnom doktoru opće (obiteljske) medicine i doktoru medicine, specijalistu epidemiologije nesmetano obavljanje nadzora i poduzimanje propisanih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, smatrajući da se ZoZPZB-om ne mogu liječnicima davati »paušalne ovlasti« iz nadležnosti sanitarnih inspektora.

5.5. Članak 2. stavak 4. točka 1. Ustava glasi:

»Članak 2.

(...)

Hrvatski sabor i narod neposredno, samostalno, u skladu s Ustavom i zakonom, odlučuje:

– o uređivanju gospodarskih, pravnih i političkih odnosa u Republici Hrvatskoj;

(...)«

Članak 2. stavak 4. točka 1. Ustava daje ovlast zakonodavcu da samostalno odlučuje o uređivanju gospodarskih, pravnih i političkih odnosa u Republici Hrvatskoj. Pri uređivanju tih odnosa zakonodavac je dužan uvažavati zahtjeve koje pred njega postavlja Ustav, a osobito one koje proizlaze iz načela vladavine prava i one kojima su određena ustavna dobra i vrednote. S tim u vezi, zakonodavac je vezan jamstvima koja Ustav propisuje za određeno područje, kao što je to slučaj sa ZoZPZB-om.

Naime, pri uređenju pitanja koja se odnose na zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti, zakonodavac je vezan člankom 69. Ustava i vrijednostima koje se njime štite.

5.6. Ustavna nadležnost ispitivanja suglasnosti zakona s Ustavom ne uključuje ovlaštenje Ustavnog suda da dodaje novi tekst već postojećem zakonskom tekstu, u konkretnom slučaju tekstu osporenih članaka ZoZPZB-a. To je isključiva nadležnost Hrvatskog sabora. Stoga za prijedloge predlagatelja u smjeru preuređenja teksta osporenih zakonskih članaka Ustavni sud nije nadležan.

5.7. U odnosu na navode predlagatelja da se ZoZPZB-om ne mogu liječnicima davati ovlasti sanitarnih inspektora, Ustavni sud pošao je od predmeta uređenja ZoZPZB-a. Njime se utvrđuju zarazne bolesti čije je sprječavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku te zdravstvene i protuepidemijske mjere u cilju zaštite pučanstva od zaraznih bolesti. Iz riječi »zdravstvene i protuepidemijske mjere« razvidno je da

organiziranost, koordiniranost i kontrola provedbe općih, posebnih i sigurnosnih mjera zaštite pučanstva podrazumijeva ne samo uključivanje zdravstvenih djelatnika nego zahtijeva i njihovo aktivno postupanje. S obzirom da je riječ o zaraznim bolestima, logično je da su zdravstveni djelatnici, zbog naravi svojeg posla, neizostavni čimbenici u otkrivanju, sprečavanju ili suzbijanju zaraznih bolesti. S tim u vezi, Ustavni sud smatra neutemeljenim stajalište predlagatelja da su se liječnicima dale ovlasti sanitarnog inspektora. Iz niza zakonskih odredaba razvidno je u kojem smjeru zdravstveni djelatnici provode ili nadziru poduzimanje mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti za razliku od ovlasti sanitarnih inspektora u poduzimanju tih mjera. Na temelju navedenog, Ustavni sud utvrđuje da su članci 8., 26., 28. i 32. ZoZPZB-a u suglasnosti s mjerodavnim člankom 69. Ustava.

Članak 40. ZoZPZB-a

6. Suglasnost s Ustavom članka 40. (pod nadnaslovom »Imunizacija, seroprofilaksa i kemoprofilaksa«) ZoZPZB-a osporavaju Romina i Karlo Gašprotić iz Marcana. Taj članak glasi:

»Članak 40.

Imunizacija je obvezna:

1. protiv tuberkuloze, difterije, tetanusa, hripavca, dječje paralize, ospica, crvenke, zaušnjaka i virusne žutice tipa B i bolesti uzrokovanih s *Haemophilus influenzae* tip B – za sve osobe određene dobi,
2. protiv tetanusa ozlijeđenih osoba,
3. protiv virusne žutice tipa B – za osobe pod povećanim rizikom od zaraze,
4. protiv bjesnoće – za sve osobe koje su profesionalno izložene riziku od zaraze i koje ozlijedi bijesna životinja ili životinja za koju se sumnja da je bijesna,
5. protiv žute groznice – za osobe koje putuju u državu u kojoj postoji ta bolest ili u državu koja zahtijeva imunizaciju protiv te bolesti,
6. protiv kolere i drugih zaraznih bolesti – za osobe koje putuju u državu koja zahtijeva imunizaciju protiv tih bolesti ili u slučajevima kada za to postoji epidemiološka indikacija,
7. protiv trbušnog tifusa i drugih zaraznih bolesti za sve osobe za koje postoje epidemiološke indikacije.«

6.1. Predlagatelji smatraju da su »neka od obveznih cjepiva u Republici Hrvatskoj pokazala značajne negativne učinke«. Pri tome se pozivaju na rezultate cijepjenja protiv određenih bolesti obavljanih u raznim zemljama, koje pojedinačne slučajeve predlagatelji izrijekom navode u svom prijedlogu, ističući:

»(...)

– Prilikom vakcinacije utječe se na ljudski imunološki sustav, a što stvara mogućnost oboljenja upravo od bolesti protiv kojih se vrši vakcinacija.

– 70-tih godina prošlog stoljeća djeca su primala 10 cjeviva prije polaska u osnovnu školu, dok se danas broj cjeviva višestruko povećao te se koriste i višenamjenska cjeviva koja su namijenjena na suzbijanje većeg broja bolesti.

(...)«

Predlagatelji ističu da su u prijedlogu iznijeli samo mali dio registriranih slučajeva oboljenja nastalih nakon uzimanja cjeviva i da ti podaci dovode do zaključka da dio cjeviva, uz ostalo, ugrožava pravo na zdrav život, te navode:

»(...)

Zakon o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti i Pravilnik o načinu provođenja imunizacije, seroprofilaksacije i kemoprofilaksacije protiv zaraznih bolesti ne dopuštaju roditeljima maloljetne djece mogućnost odabira odnosno odbijanja podvrgavanju imunizaciji (barem za neka cjeviva), osim za osobe kod kojih liječnik utvrdi da postoje

kontraindikacije, kako se navodi u čl. 10. prednjeg Pravilnika (Pravilnik o načinu provođenja imunizacije, seroprofilakse, kemoprofilakse protiv zaraznih bolesti te o osobama koje se podvrgavaju toj obvezi /'Narodne novine' broj 164/04. i 4/07./ – op. Ustavnog suda).

(...)

Ustav RH odredbom čl. 35. jamči štovanje i pravnu zaštitu osobnog i obiteljskog života. Pravo na štovanje i zaštitu privatnog i obiteljskog života podrazumjeva pravo svakog pojedinca da, između ostaloga, donosi odluke o svojem liječenju, uključujući i izbor na imunizaciju. U slučajevima malodobne djece, takve odluke za njih donose njihovi zakonski skrbnici.

(...) Pravo na samostalan odgoj djece podrazumijeva i pravo na odluku o medicinskom liječenju djece (uključujući i imunizaciju) sve u interesu djeteta. Obzirom da neka od zakonom obveznih cjepiva u Republici Hrvatskoj imaju niz negativnih učinaka, koja naročito teško pogađaju novorođenčad i djecu, ustavno je pravo roditelja da odluče da li će djecu imunizirati.

(...)

Odredba čl. 21. Zakona o zdravstvenoj zaštiti detaljno opisuje prava i dužnosti osobe u ostvarivanju zdravstvene zaštite i to tako što u točki 8. predviđa pravo osobe odbiti biti predmetom znanstvenog istraživanja bez svoje suglasnosti, ili bilo kojega drugog pregleda ili medicinskog postupka koji ne služi dijagnostičiranju bolesti i njezinom liječenju, a koji izbor se izražava potpisivanjem suglasnosti (ako se radi o maloljetnom ili nesposobnoj osobi suglasnost potpisuje roditelj, skrbnik i sl.).

Međutim, odredbe Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti i Pravilnika o načinu provođenja imunizacije, seroprofilaksacije i kemoprofilaksacije protiv zaraznih bolesti kvalificiraju imunizaciju u Republici Hrvatskoj obveznom, bez mogućnosti odabira da li će se osoba podvrgnuti svim ili dijelu navedenih cjepiva u Republici Hrvatskoj.

(...)
«

Prema stajalištu predlagatelja, konvencijsko pravo na poštovanje privatnog i obiteljskog života obuhvaća i pravo roditelja da ostvaruju svoja roditeljska prava nad djecom, što podrazumijeva odlučivanje o poduzimanju radnji u najboljem interesu svoje djece, uključujući i odluku o medicinskom liječenju i imunizaciji djece. Dalje navode:

»(...) U pogledu obveze države da poštuje pravo roditelja na njihova uvjerenja, podnositelji zahtjeva se pozivaju na slučaj Lautsi v. Italija – 30814/06.

(...) djeca koja nisu imunizirana sukladno odredbama Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti i Pravilnika o načinu provođenja imunizacije, seroprofilaksacije i kemoprofilaksacije protiv zaraznih bolesti ne mogu biti upisna u ustanove predškolskog niti osnovnoškolskog odgoja. Na taj način se djecu koja nisu imunizirana sukladno postojećim zakonskim odredbama stavlja u nepovoljniji položaj u odnosu na ostalu djecu.

U prilog svojim tvrdnjama podnositelji zahtjeva se pozivaju na slučaj Kiyutin v. Rusia – 2700/10, odluka od 10.03.2011. godine u kojem je Europski sud utvrdio da osobe sa zdravstvenim problemima ne smiju biti diskriminirane u odnosu na ostale. (...)

U konkretnom slučaju djeca koja nisu imunizirana sukladno zakonskoj regulativi Republike Hrvatske, nisu bolesne osobe, međutim stavlja ih se u nepovoljniji položaj u odnosu na drugu djecu i spriječava ih se u njihovom (pred) školskom obrazovanju.

Članak 2. Protokola I uz Konvenciju uređuje pravo na obrazovanje koje ne smije nikome biti uskraćeno. Međutim, uvjetovanjem predškolskog i osnovnoškolskog obrazovanja imunizacijom djece sukladno zakonskim odredbama, djeci koja nisu imunizirana uskraćuje se pravo na obrazovanje.

(...)
«

Predlagatelji se pozivaju na praksu Belgije, Francuske, Italije, Luksemburga, Njemačke, Velike Britanije, Nizozemske i Španjolske u fakultativnom odabiru cjepiva. Smatraju da je članak 40. ZoZPZB-a u nesuglasnosti s člancima 35. i 63. stavkom 1. (u dijelu koji se odnosi na pravo i slobodu samostalnog odlučivanja o odgoju djece) Ustava, koji glase:

»Članak 35.

Svaku se jamči štovanje i pravna zaštita njegova osobnog i obiteljskog života, dostojanstva, ugleda i časti.

Članak 63.

Roditelji ... imaju pravo i slobodu da samostalno odlučuju o odgoju djece.

(...)«

Smatraju također da postoji nesuglasnost s člancima 8. i 14. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda (»Narodne novine – Međunarodni ugovori« broj 18/97., 6/99., 8/99., 14/02. i 1/06., u daljnjem tekstu: Konvencija) i člankom 2. Protokola br. 1 uz Konvenciju, koji glase:

»Članak 8.

PRAVO NA POŠTOVANJE PRIVATNOG I OBITELJSKOG ŽIVOTA

1. Svatko ima pravo na poštovanje svoga privatnog i obiteljskog života ...

2. Javna vlast se neće miješati u ostvarivanje tog prava, osim u skladu sa zakonom i ako je u demokratskom društvu nužno radi interesa državne sigurnosti, javnog reda i mira ili gospodarske dobrobiti zemlje, te radi sprječavanja nereda ili zločina, radi zaštite zdravlja ili morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih.

Članak 14.

ZABRANA DISKRIMINACIJA

Uživanje prava i sloboda koje su priznate u ovoj Konvenciji osigurat će se bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi ...

Članak 2. Protokola br. 1 uz Konvenciju

PRAVO NA OBRAZOVANJE

Nikome neće biti uskraćeno pravo na obrazovanje. U obavljanju svojih funkcija povezanih s odgojem i poučavanjem, država će poštovati pravo roditelja da osiguraju odgoj i poučavanje u skladu sa svojim vjerskim i filozofskim uvjerenjima.«

6.2. Ustavni sud je u odluci broj: U-I-307/2001 od 14. studenoga 2001. naveo:

»(...)

2. Odredbom članka 42. točke 1. Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti, propisana je obvezatna imunizacija protiv tuberkuloze, difterije, tetanusa, hripavca, dječje paralize, ospica, crvenke i zaušnjaka – za sve osobe određene dobi. Osporenim odredbom članka 73. stavka 1. točke 4. propisana je novčana kazna za prekršaj koji čini osoba ako ne obavi imunizaciju protiv zarazne bolesti navedene člankom 42. tog Zakona.

3. Podnositelj smatra da su osporene odredbe u nesuglasju s odredbama članka 16. stavka 1., članka 58., članka 63. stavka 1. i s odredbom članka 69. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske.

U obrazloženju prijedloga podnositelj navodi da se osporenim odredbama nameće i sankcionira obveza cijepljenja, a da pri tome država ne jamči građanima da nakon cijepljenja neće obolijevati od bolesti protiv kojih su se morali cijepiti. Ukazuje na moguće komplikacije u vezi s cijepljenjem, te ističe da se ljudski organizam efikasnije i uz manji rizik štiti od zaraznih bolesti, razvijanjem prirodnog imuniteta putem različitih nekonvencionalnih postupaka (meditacije, energizacije, muzikoterapije) i prirodnim načinom života, uporabom prirodnih proizvoda (posebice pčelinjih proizvoda), nego obvezatnom imunizacijom.

4. Tijekom postupka u povodu navedenog prijedloga, Ustavni sud je zatražio mišljenje Vlade Republike Hrvatske i Ministarstva zdravstva.

U dostavljenim mišljenjima Vlada Republike Hrvatske i Ministarstvo zdravstva ističu da je aktivna imunizacija najdjelotvornija i najsigurnija mjera u sprječavanju infektivnih bolesti, koje su najčešće u dječjoj dobi kada su biološki obrambeni mehanizmi najslabije razvijeni. Navode da je glavna svrha aktivne imunizacije stvaranje specifične otpornosti u najmlađoj, odnosno najosjetljivijoj populaciji. Što se tiče komplikacija koje se mogu javiti u vezi s cijepljenjem, navode da se kliničke popratne pojave javljaju vrlo rijetko, najčešće lokalno u obliku crvenila i bolnog otoka. Ističu da se provođenje aktivne imunizacije u dječjoj dobi, kako u Republici Hrvatskoj, tako i drugdje u svijetu, pokazalo kao najdjelotvornija mjera zdravstvene zaštite u sprječavanju infektivnih bolesti, putem koje su neke bolesti iskorijenjene (velike boginje), a neke postale izvanredno rijetke (difterija, dječja paraliza) ili rijetke (ospice). Prijedlog nije osnovan.

5. Odredbom članka 16. Ustava propisano je da se slobode i prava mogu ograničiti samo zakonom da bi se zaštitila sloboda i prava drugih ljudi te pravni poredak, javni moral i zdravlje, pri čemu svako ograničenje slobode ili prava mora biti razmjerno naravi potrebe za ograničenjem u svakom pojedinom slučaju.

Prema odredbi članka 69. stavka 3. Ustava svatko je dužan, u sklopu svojih ovlasti i djelatnosti, između ostalog, osobitu skrb posvećivati zaštiti zdravlja ljudi.

6. Sagledavajući osporene odredbe sa stajališta navedenih ustavnih odredbi, nedvojbeno je ovlast zakonodavca da zakonom propiše mjere zdravstvene zaštite, za koje je prema pravilima struke utvrđeno da postižu najpovoljnije rezultate u sprječavanju širenja zaraznih bolesti, kao i sankcije za one koji čine prekršaj, ne pridržavajući se propisanih mjera.

(...)«

6.3. U očitovanju Ministarstvo navodi (označavanje teksta kurzivom ili podcrtavanjem izostavljeno je kao nepotrebno):

»(...)

Slijedom navedenoga, odbijanjem cijepljenja roditelji ugrožavaju zdravlje vlastite djece, zdravlje drugih osoba koje zbog medicinskih kontraindikacija nisu cijepljene i osoba kod kojih cijepljenjem nije postignuta zadovoljavajuća zaštita (niti jedno cijepljenje ne štiti 100% cijepljenih osoba), te im time uskraćuju pravo na zdrav život. S tim u vezi, radi osiguranja navedenog prava, opravdano je zakonom obvezati građane na cijepljenje protiv bolesti čije je sprečavanje od interesa za Republiku Hrvatsku.

Obveza cijepljenja nikako se ne može dovoditi u vezu sa člankom 35. Ustava ... a poglavito se ne može povezati sa člankom 64. kojim se roditeljima jamči pravo i sloboda da samostalno odlučuju o odgoju djece.

(...)

Nadalje, obveza cijepljenja nije u suprotnosti niti sa odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti ('Narodne novine', broj 150/08, 71/10, 139/10, 22/11 i 84/11). Naime, članak 22. stavak 1. točka 6. Zakona o zdravstvenoj zaštiti daje svakoj osobi u ostvarivanju zdravstvene zaštite pravo na odbijanje pregleda i liječenja, osim u slučaju kada bi odbijanjem ugrozila zdravlje drugih, uključujući tu i pravo da tijekom liječenja pisanim putem zatraži promjenu doktora medicine, odnosno doktora dentalne medicine iz razloga koji ne mora šire obrazlagati. Roditelji koji odbijaju cijepljenje djeteta ugrožavaju zdravlje drugih – svog djeteta, drugih osoba koje zbog medicinskih kontraindikacija nisu cijepljene i osoba kod kojih cijepljenjem nije postignuta zadovoljavajuća zaštita.

Kolektivni imunitet koji spominje Predlagatelj ne pruža 100% sigurnost necijepljenima.

Dokaz u prilog navedenom je javljanje manjih ili većih epidemija bolesti protiv kojih se cijepi, unatoč visokim cjepnim obuhvatima.

Kolektivni imunitet, ako je dovoljno visok, može pokrenuti trajnu cirkulaciju virusa u stanovništvu i pod određenim uvjetima dovesti do eliminacije bolesti, ali ne može spriječiti unos uzročnika i ograničeno širenje bolesti među necijepljenima.

(...) Prema tome, radi zaštite zdravlja djeteta i djetetova prava na zdravlje, opravdano je roditeljima uskratiti izbor necijepljenja jer je pravo djeteta na zdravlje više od prava roditelja na (pogrešan) izbor.

(...) Uvjetovanje upisa djeteta u predškolsku ustanovu dokazom o obavljenim cijepljenjima nije nikakva diskriminacija, već je mehanizam kojim se osigurava zaštita prava djece na zdravlje. Roditelj koji bi ne cijepljeno dijete upisao u predškolsku ustanovu tim bi činom ugrozio pravo na zdravlje svog djeteta i druge djece koje pohađaju ustanovu.

Isto tako roditelj koji odbija cijepiti dijete krši članak 2. Protokola uz Konvenciju, jer na taj način svom djetetu otežava upis u obrazovnu ustanovu, te otežava ostvarivanje prava na obrazovanje. ... a prema članku 9. Konvencije sloboda mišljenja, savjesti i vjeroispovijesti će se ograničiti samo radi 'interesa javnog reda i mira, zaštite javnog reda, zdravlja ili morala ili radi zaštite prava i sloboda drugih'.

Slijedom navedenog, uskratiti roditelju pravo da odabere ne cijepiti dijete opravdano je radi interesa zaštite zdravlja i djeteta i prava na zdravlje druge djece u obrazovnoj ustanovi.

Nadalje, ističemo da je i odredbom članka 24. Konvencije o pravima djeteta uređeno da 'države stranke priznaju djetetu pravo na uživanje najviše moguće razine zdravlja' što znači da svako dijete ima pravo na cijepljenje, jer je neupitno da se cijepljenjem čuva zdravlje djeteta. ... a stavkom 2. da će se (država) zalagati za puno ostvarenje toga prava i osobito poduzimati odgovarajuće mjere, za suzbijanje bolesti (podstavak c)) i za razvoj preventivne zdravstvene zaštite (podstavak f)) što obvezuje državu da svakom djetetu omogući sprečavanje bolesti koja se može spriječiti cijepljenjem.

(...)«

6.4. Na temelju članka 54. Ustavnog zakona, Ustavni sud može ocjenjivati suglasnost zakona s Ustavom i u slučaju kada je određeni zakon već ranije bio predmet ustavnosudske ocjene (riječ je o ocjeni suglasnosti s Ustavom Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti iz 1992.).

Ustavni sud je razloge predlagatelja razmotrio s aspekta članka 69., koji smatra mjerodavnim u ovom ustavnosudskom postupku (v. točku 5.4. obrazloženja ovog rješenja).

U ovom ustavnosudskom postupku Ustavni sud treba odgovoriti na osnovno pitanje: jesu li predviđene zakonske mjere u ostvarivanju zdravstvene zaštite ustavnopravno prihvatljive odnosno imaju li one legitimni cilj u općem interesu?

6.5. Primarni cilj članka 35. Ustava i članka 8. Konvencije je zaštita pojedinca od proizvoljnog postupanja tijela javnih vlasti. Ipak, mogu postojati pozitivne obveze koje su inherentne osiguranju djelotvornog poštovanja osobnog ili obiteljskog života. Te obveze mogu povlačiti za sobom usvajanje mjera koje su osmišljene radi osiguranja poštovanja privatnog života čak i u području odnosa između samih pojedinaca. Granice između pozitivnih i negativnih obveza države sukladno ovoj odredbi nije lako precizno definirati. Međutim, u oba konteksta država uživa određenu slobodu procjene.

Predlagatelji se u konkretnom slučaju neosnovano pozivaju na pravo osobe da odbije bilo koji pregled ili medicinski postupak koji ne služi dijagnosticiranju bolesti i njezinom liječenju (članak 21. stavak 1. točka 8. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, »Narodne novine« broj 121/03., 44/05., 48/05. – ispr. i 85/06.). Zakon o zdravstvenoj

zaštiti nije usporediv sa ZoZPZB-om u odnosu na pitanje zaštite pučanstva od zaraznih bolesti putem obvezne imunizacije.

Naime, u slučaju cijepljenja riječ je o obvezi davanja i prihvaćanja zdravstvene usluge standardizirane kvalitete i jednakog sadržaja prema svim osobama koje joj se moraju podvrgnuti na temelju i u smislu mjerodavnih odredaba ZoZPZB-a. Stoga u slučaju članka 40. ZoZPZB-a nije riječ o eksperimentalnom liječenju ili pregledu, na način da osoba bude objekt znanstvenog istraživanja bez svoje suglasnosti ili suglasnosti njezinih roditelja već o dužnosti/obvezi cijepljenja protiv određenih zaraznih bolesti.

Propisivanje cijepljenja protiv ZoZPZB-om izrijekom propisanih zaraznih bolesti usmjereno je na eliminaciju bolesti iz ukupne populacije, što je pozitivna obveza države u smislu članka 69. Ustava. Članak 40. ZoZPZB-a pokazuje da zakonodavac taj cilj želi ostvariti propisivanjem sveopće obveznosti pristupanja cijepljenju protiv određenih zaraznih bolesti. Ustavni sud smatra da takav pristup zakonodavca ulazi u područje njegove slobodne procjene i da ne izlazi izvan okvira članka 69. Ustava.

6.5.1. Konačno, Ustavni sud smatra potrebnim naglasiti da je u konkretnom slučaju riječ o stručnom (medicinskom) pitanju, a ne o pitanju ostvarivanja jamstva na slobodu savjesti, uvjerenja, mišljenja i vjeroispovijedi u smislu članka 40. Ustava i članka 9. Konvencije.

Imajući to u vidu, Ustavni se sud ne može upuštati u ispitivanje njegove svrhovitosti sa stručnog, medicinskog aspekta.

6.6. Predlagatelji neosnovano navode kako je »ustavno pravo roditelja da odluče da li će djecu imunizirati«. Imajući u vidu da Ustav roditeljskoj odgovornosti daje posebnu važnost i putem propisivanja roditeljskog prava i slobode da samostalno odlučuju o odgoju djeteta – do dobi kada će ono moći samostalno odlučivati o svojim pravima i obvezama, Ustavni sud smatra da se zakonska obveza imunizacije u cilju sprečavanja zaraznih bolesti radi zaštite zdravlja te zaštite prava drugih ne može podvesti pod članak 63. stavak 1. Ustava.

Pitanje opsega zakonske obveze cijepljenja izlazi izvan okvira jamstva na slobodu savjesti i uvjerenja, promatranih u strogom smislu tih riječi. Stoga je bespredmetno pozivanje predlagatelja na presudu Lautsi i drugi protiv Italije (presuda /Drugi odjel/, 3. studenoga 2009., br. 30814/06).

6.6.1. Predlagatelji neosnovano smatraju da članak 40. ZoZPZB-a dovodi do diskriminatornih učinaka između djece koja nisu imunizirana u skladu sa ZoZPZB-om i djece koja to jesu, u odnosu na upis u ustanove predškolskog i osnovnoškolskog odgoja. Naime, predlagatelji su mišljenja da zaštita općeg interesa u suzbijanju zaraznih bolesti ukupnog stanovništva Republike Hrvatske stvara diskriminatorne učinke između skupina djece predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta.

Polazeći od razloga predlagatelja koji u korelativni odnos dovode ostvarivanje prava imunizirane djece na obrazovanje s, po njima, neopravdanim uskraćivanjem tog istog prava neimuniziranoj djeci, Ustavni sud utvrđuje da načelo zabrane diskriminacije u slučaju predlagatelja nije mjerodavno.

Diskriminacija znači različito postupanje prema osobama u istim ili relevantno sličnim situacijama bez objektivnog i razumnog opravdanja, što znači da ono ne teži legitimnom cilju ili ne postoji razumna razmjernost između upotrijebljene mjere i cilja koji se njome nastoji postići.

Ne može se smatrati da je neimuniziranoj djeci predškolskog i osnovnoškolskog uzrasta neopravdano uskraćeno pravo na obrazovanje uslijed odbijanja imunizacije. Riječ je o odvojenim pravima čije puno ostvarivanje na ovom stupnju razvoja zdravlja i obrazovanja, pa i razvoja cijelog društva ne može biti s uspjehom dovedeno u korelaciju s aspekta zabrane diskriminacije.

Prema utvrđenju Ustavnog suda, razlozi predlagatelja izneseni u ovom dijelu prijedloga izlaze izvan okvira članka 14. Ustava i Konvencije. Ustavni sud pri tome naglašava da je opravdanost pojedinačnih slučajeva obveznog cijepljenja podvrgnuta kontroli putem sudske i ustavnosudske zaštite (institut ustavne tužbe). To znači da pojedinačni slučajevi djece kod koje je nužan izostanak imunizacije moraju imati svoje medicinsko opravdanje i stručnu verifikaciju, te ih je tada moguće dovesti u ustavnopravnu korelaciju s pravom djeteta na obrazovanje.

Naposljetku, treba reći da je Republika Hrvatska stranka Konvencije o pravima djeteta (»Narodne novine – Međunarodni ugovori« broj 12/93.), koja obvezuje države članice da priznaju djetetu pravo na uživanje najviše moguće razine zdravlja, uključujući preventivnu zdravstvenu zaštitu. Stoga se ustavnost članka 40. ZoZPZB-a ne može ni s jednog relevantnog ustavnopravnog aspekta dovesti u korelaciju s eventualnom uskratom prava na obrazovanje (članak 2. Protokola br. 1 uz Konvenciju).

Članci 76., 77. i 78. ZoZPZB-a

8. Suglasnost s Ustavom članaka 76. i 78. ZoZPZB-a osporava Milenko Komlenić, a ustavnost članka 77. ZoZPZB-a osporavaju Romina i Karlo Gašprotić.

Članak 76. ZoZPZB-a (u tekstu koji je člankom 17. ZoZPZB-a/08 izmijenjen na način da su u stavku 1. dodane nove točke 7. i 9.) glasi:

»Članak 76.

Novčanom kaznom u iznosu od 30.000,00 do 80.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

1. ako ne omogući nadležnom sanitarnom inspektorom kao i nadležnom doktoru opće (obiteljske) medicine ili doktoru medicine specijalistu epidemiologije nesmetano obavljanje nadzora te poduzimanje propisanih mjera za zaštitu pučanstva od zaraznih bolesti (članak 8.),
2. ako ne provodi opće mjere za sprečavanje i suzbijanje zaraznih bolesti (članak 10.),
3. ako onemogućava provedbu dezinfekcije, dezinsekcije i deratizacije (članak 11. stavak 1.),
4. ako primi u radni odnos osobu bez prethodno obavljenoga zdravstvenog pregleda ili ako ne osigura povremene zdravstvene preglede zaposlenih radnika (članak 28.),
5. ako primi na rad, odnosno zadrži na radu osobu za koju je utvrđeno da je oboljela od određene zarazne bolesti ili da izlučuje klice i parazite (članak 29., 30., 31., 32., 33. i 34.),
6. ako zaposlenim osobama ne osigura stjecanje potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni, odnosno ako na radu zadrži osobu bez potrebnog znanja o zdravstvenoj ispravnosti hrane i osobnoj higijeni (članak 37.),
7. ako ne obavi imunizaciju, seroprofilaksu i kemoprofilaksu ili ih ne obavi na način određen ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona (članak 40. – 43.),
8. ako obavi prijenos, pogreb i iskopavanje umrlih osoba protivno odredbama članka 58. – 62. ovoga Zakona,
9. ako je na radnom mjestu zatečen radnik bez uredno ovjerene sanitarne iskaznice.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 8.000,00 kuna fizička osoba te odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka počinjenog po drugi put, uz novčanu kaznu izreći će se mjera oduzimanja dozvole za obavljanje djelatnosti u trajanju do šest mjeseci, a za prekršaj počinjen treći put uz novčanu kaznu izreći će se mjera trajnog oduzimanja dozvole za obavljanje djelatnosti.«

Članci 77. i 78. ZoZPZB-a glase:

»Članak 77.

Kada se obveza pridržavanja mjera zaštite pučanstva od zaraznih bolesti odnosi na

maloljetnu osobu, novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj roditelj, odnosno skrbnik, ako ne izvrši obvezu imunizacije protiv bolesti utvrđenih Programom obaveznog cijepljenja djece školske i predškolske dobi.

Članak 78.

Doktor medicine ili drugi zdravstveni radnik koji utvrdi oboljenje, sumnju na oboljenje ili smrt od zarazne bolesti, a o tome bez odgode ne izvijesti najbližu pravnu osobu koja obavlja zdravstvenu djelatnost ili privatnog zdravstvenog radnika kaznit će se za prekršaj na licu mjesta novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna.«

8.1. Predlagatelj Milenko Komlenić iznosi razloge koje je već iznio tijekom osporavanja određenih materijalnopравnih odredbi ZoZPZB-a, a u odnosu na članak 78. ZoZPZB-a paušalno predlaže brisanje riječi »ili privatnog zdravstvenog radnika«. Predlagatelji Romina i Karlo Gašprotić također ponavljaju prigovore da se roditeljima neopravdano nalaže poštovanje obvezne imunizacije djeteta.

Prijedlozi nisu osnovani.

8.2. U odnosu na ustavnopravnu narav, svrhu i posljedice propisivanja prekršaja i prekršajnih sankcija, uključujući novčane kazne, predlagatelji se upućuju na rješenje Ustavnog suda broj: U-I-4433/2007 i dr. od 19. lipnja 2009. (»Narodne novine« broj 77/09.).

Ustavni sud ponavlja svoje načelno stajalište da visina propisivanja novčane kazne nije ustavnopravno pitanje koje se razmatra tijekom ustavnosudskog postupka. Visina novčane kazne iznimno bi mogla biti predmet ustavnosudske ocjene samo u slučaju kada bi ona ugrožavala ljudska prava i temeljne slobode pojedinca, što ovdje nije slučaj. Navedene općenite razloge predlagatelja Ustavni sud stoga nije posebno razmatrao jer ih ocjenjuje paušalnim.

9. Na temelju članka 43. stavka 1. Ustavnog zakona riješeno je kao u izreci ovog rješenja.

10. Odluka o objavi ovog rješenja temelji se na članku 29. Ustavnog zakona.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

Broj: U-I-5418/2008

U-I-4386/2011

U-I-4631/2011

Zagreb, 30. siječnja 2014.

Zamjenica predsjednice

Snježana Bagić, v. r.

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI

(„Narodne novine“, broj 113/08)

Članak 18.

Pravilnik iz članka 11. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 19.

Listu zaraznih bolesti iz članka 1. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 8 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 20.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama.«

TEKST KOJI NIJE UŠAO U PROČIŠĆENI TEKST

**ZAKON O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI
PUČANSTVA OD ZARAZNIH BOLESTI**

(„Narodne novine“, broj 43/09)

Članak 10.

Pravilnik iz članka 3. stavka 4. ovoga Zakona ministar će donijeti u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 11.

Ovaj Zakon objavit će se u »Narodnim novinama«, a stupa na snagu na dan stupanja na snagu odluke o raspisivanju prvih sljedećih općih i redovitih izbora članova općinskih i gradskih vijeća, županijskih skupština i Gradske skupštine Grada Zagreba te općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i gradonačelnika Grada Zagreba.